

Taxa postala
plátte in num.
No. 224713/929.

16. Telefon: 18-60. Előre
Havonta 110, negyedé-
lve 600, egészévre 1200
Tel.: Havonta 2, n-
félve 12, egészévre 20
dteések díjszabás szeri

ROMANIA
1 LEU-POSTA

"KELET" a transilvaniai és banati
szélsőség egyetlen politikai napilap-
ja. Cikkeink utánnomását csak a
törzs megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Emő. Felelős szerkesztő: Jámor
Ferenc. Bp. üreszt szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Cobalcescu 52.

Ara 5 lej

Pentek, 1937. október 22.
5698. EV. XX. EVF.
Chesván 17. 239. SZAM.

Váratlan enyhülés állott be a benemavatkozási értekezleten:

Olaszország és Németország elvben hozzájárultak az önkéntesek visszavonásához

Három pontban megtörtént a megegyezés. Csak az önkéntesek visszavonása után ismerik el Franco hadviselői jogát

Megnyílt az angol parlament őszi ülészaka

LONDON, október 21. Mint az utolsó órákban Londonból érkezett jelentések-
ből következtetni lehet, a benemavatkozási értekezleten tegnap még teljesen kilá-
tástalanul látszó tárgyalások körül némi enyhülés állott be. Egyelőre csak any-
nyit lehet megállapítani, hogy bizonyos kérdésekben Olaszország és Németország
engedékeny megatartást tanúsít. Erre vall Grandinak az a kijelentése hogy Olasz-
ország hajlandó hozzájárulni egy olyan nemzetközi bizottság kiküldetéséhez, mely
haladéktalanul állapítsa meg a Spanyolországban harcoló önkéntesek számát, akik-
nek késedelem nélkül visszavonásához esetleg hozzájárulna. Az olasz kormány álli-
tólag hajlandó elfogadni azt az angol javaslatot is, hogy az önkéntesek visszavo-
nása érdekében a londoni kormány mielőbb tárgyalásokat indítson a két spanyol
harcoló féllel.

A benemavatkozási értekezlettel kapcsolatos újabb híradásunkat az alábbiak-
ban adjuk:

Olaszország és Németország hozzájárultak, hogy bizottságot küldjenek ki Spanyolországba az önkéntesek visszavonása ügyében

Londoni jelentés szerint a benemavatkozási bizottság tegnapi ülésén Olaszor-
szág és Németország képviselői elfogad-
ták az eredeti angol tervezetet és bele-
egyeztek abba, hogy nem vitatják a had-
viselés félkénti elismerés jogát az önkén-
tesek visszahívása előtt.

Olaszország és Németország elfogad-
ta azt is, hogy bizottságot küldjenek
ki Spanyolországba az önkéntesek
visszahívásának az ellenőrzésére.

Ezek a bizottságok állapítják meg, mi-
lyen arányban kell elhagyni az önkén-
teseknek a spanyol területet. Olaszország és
Németország elismeri a kiküldött bizott-
ságok határozatát. Általánosságban meg-
állapították, hogy az önkéntesek vissza-
vonása egyenlő részben történik meg mind
a két táborban és már a bizottságok el-
utazása előtt megkezdődik. Ez a vissza-
vonás egyelőre szimbólikus és számará-
nyát valószínű pénteken állapítják meg.

Felszólítják a hadviselő fele-
ket az önkéntesek visszavoná-
sára

Mint Londonból jelentik, a benemavatkozási albizottság tegnapi ülésén elhatá-
rozták, hogy a hadviselő félkénti elismerés jogának kérdésével csak az önkéntesek szimbólikus visszavonása után teszik vizsgálat tárgyává, amidőn már a spanyolországi idegen önkéntesek végleges visszavonását is megkezdték. Ezt a tényt maga a bizottság fogja megállapítani.

A pénteki ülésig a technikai szakértők meg tárgyalják annak a módozatait, hogy an állítsák össze azokat a nemzetközi bizottságokat, amelyeket Spanyolországba kell küldeni. Ezenkívül technika kivételül kérdésekkel is foglalkoznak. Amint a számban egyenlő szimbólikus önkéntes visszavonás mennyiségét megállapítják, valószínűleg azonnal felhívást intéznek a spanyol felekhez, hogy ehhez a visszavonáshoz megnyerjék beleegyezésüket.

London, október 21. (Rador.) Három-
hónapi szünetidő után a parlament ma ül
össze, hogy a külpolitika problémáit meg-
vitassa. Az új ülészakot ünnepélyes kül-
sőségek között nyitják meg. A trónbeszé-
det kedden olvassa fel György király.

Németország helyesel

Berlinből jelentik, hogy német diplomá-
ciai körök mindenképpen helyeslik Grandi
nyilatkozatát. Az olasz javaslatoknak
gyakorlati jellegük van, amiket a néme-
tek szerint a békélvétel szelleme hat át.
Feltétlenül szükséges azonban rendezni az
önkéntesek visszavonásának kérdését,
amely magába öleli a „politikai agitátorok-
kat” is. Német körök kedveznek azon in-
dítványnak, hogy nemzetközi bizottságot
küldjenek ki Spanyolországba, amely az
önkéntesek esetleges visszavonásával fog-
lalkozna.

A felkelők a köztársaságiak
északi frontjának közeli össze-
omlását jósolják

A Stefani salamancai jelentése szerint
a kormánycsapatok asturiai ellenállásá-
nak összeomlása csak napok kérdése. Gi-
jon tegnap óta a felkelők ágyútűzében
áll.

Az anarchisták megkezdtek Gijon le-
rombolását. A város több pontján tűz
ütött ki. Számos épület dinamittal leve-
gőbe röpítettek. Az üzletek nagyrészt ki-
fosztották. A város terror alatt áll, az
anarchisták behatoltak a börtönökbe és
lemészárolták a politikai foglyokat.

A Havas távirati iroda jelenti Valen-
ciából, hogy letartóztatták Ascencio tábor-
nok, hadügyi államtitkár, Gabrera vezér-
kari főnököt és Monjét, a déli front főpa-
rancsnokát, akiket azzal vádolnak, hogy
Malagát a felkelők kezére juttatták.

Kairó, október 21. Hivatalosan cáfolják
azokat a híreket, amiket a Manchester
Guardian közölt arról, hogy egyiptomi
csapatokat küldenek a libiai határra.

Az egész északi terület a nemzeti csapatok kezén

Villaviciósából jelenti a Stefani, hogy
az asturiai bányászcsapatok sorra megad-
ják magukat a nemzetieknek. Ezzel az
északi front felgöngyölítése valószínűnek
látszik. Egyidejű Saint Jean de luzi jelen-
tés szerint a gijoni rádió, mely tegnap
még a kormány kezén volt, délnél 13 óra
14 perckor azt jelentette, hogy a város
lakossága fellázadt, a legtöbb házra ki-
tűzték a nemzeti zászlót és a kormány
hívei elhagyták a várost és hajón elmen-
kültek. A nemzetiek Oviedo és Gijon felé
nyomulnak előre és 12 hajót, amelyen
a kormány hívei menekültek, elfogták.

VILÁG TÜKRÉ

Felfedezik a tengerek országúját

Néhány héttel ezelőtt egész sereg ten-
gerészkapitány jelent meg a hamburgi
Seewarte hivatali helyiségében. Mindnyá-
jan hatalmas rajzokat cipelték és beszá-
moltak arról, hogy az óceán legkülönbö-
zőbb pontjain parafadugókkal találkoztak.
A találkozás helyét felrajzolták térképeik-
re. A dugók jelentőségéről csak a hivatal-
ban értesültek, mert hajóik csupán rövid
markonigrammot kaptak olyértelmű szö-
veggel, hogy a dugókat a tengerből kifog-
ni nem szabad s helyzetüket a térképeken
rögzíteni kell.

A Seewarte hidrográfiai intézetben de-
rült ki, hogy a Mexikó-öbölben, Irország
nyugati és Island keleti partjain, valamint
az Azori-szigeteken összesen tizenöt ezer
hetven centiméter átmérőjű, pirosra fest-
ett parafadugót bocsátottak vízre, hogy
azokat az áramlások szétvihessék s így a
dugók útjának megfelelően az áramlások
állítólag megváltozott irányát felmérhes-
sék.

Majdnem ugyanez történt a Csendes-
óceán vizein is, de nem dugók, hanem
erős, komprimált levegővel telefújt gumigömbök igénybevételével. A Midway-szi-
geteken külön gumihólyaggyárat állítottak fel tavaly novemberben és most juli-
usban hetven ezer labdát engedtek szaba-
don a szigetek legnyugatibb nyulványá-
ról. A sejtés, ami megmozgatta a tenger-
alatti áramlásokat, valóra vált: nemcsak
emberek vettek föl új szokásokat, hanem
a tengerek is.

Az Atlanti meg a Csendes óceánon az
áramlások megváltoztatták helyzetüket,
a Golf kissé eltávolodott eredeti irányából,
s a Pacifik legnagyobb áramlása: a Pol-
néziából jövő Equatorial-áram teljes négy-
száz mérfölddel keletnek húzódtott el, ami
természetesen nagy befolyással van a
hajózásra és a térképek gyökeres revizió-
ját tökéletesen megindokolja.

Érdekes, hogy a közel hetven ezer gu-
migömb közül majdnem negyven száza-
lék az Ausztrália és Uj-Ginea közti Tor-
res szorosban gyülekezett, öt százalé-
k Japan felé vette útját, husz százalék
helyben maradt az óceán keleti közepén,
a Gilbert- és Palmyra-szigetek közt, ahol
az eddig fölmért legnagyobb mélységek
vannak. 13.066 méter mely itt a tenger,
jóval mélyebb, mint amilyen magasságo-
kat a földkerekség hegycsúcsai észévéve
is felmutathatnak. Csapón két szélsőleges
labda kódorgott el messze délnek. Egyiket
Uj-Zélandnál fogták ki, a másikat az An-
tipod-szigetekenél, ahol mar a Déli-sarkvi-
dék bálnavadászai dolgoznak. Hawaii kö-
zelében egy halászhajó személyzetet szem-
tanuja volt annak, hogy egy fűrészhajó
hogyan „torpedózott” meg egy gumilab-
dát. Nekirohant, de nem birt vele, egész
nap bajlódott a labdával s végül csalódot-
tan távozott.

A gumigömbök útjának megfelelően
most óriási munkára készülnek a világnak
a célból egyesült kereskedelmi hajózává-
lalatai és a tengeri hatóságok. Három hel-
lyén az óceánnak, mégpedig a már emlit-
tett Torres-szorosban, továbbá a Poutu-
tu-szigetek két csatornájában és Uj-Zé-
land két szigete között új országutakat
építenek a hajók számára. Mindhárom
hely közismert tengerésztemető volt ed-
dig. Itt pusztultak el tömegesen a hajók,
mert az átjárók tele vannak zátonyokkal,
más, kerülő utat pedig nem is lehetett
választani. Most, több mint egymillió
kiló dinamittal megrakodva kilenc rob-
bantóhajó indult ezekre a helyekre. Egy-
szerűen eltávolítják a zátonyokat, rést

termékenyebb és

on át az arabok
esztinában és to-
arnak az ország-
ljes függetlenségét
s megszüntetését
ak hozzá semmi-
Ha az angolok
artásukon, elfog-
mpátiát, nemcsak
hanem az egész
arabok egyedül
g ki fogunk tar-

ány és a főmüti
Reuter jelentése
ntervenált a fran-
engedjék meg a
nak, hogy Egyip-
kiadásáról nem
politikai menekült,
szeretnék, hogy a
g arab országban,
elentéte.

égein. Ezek az
átsági és szöveti
va lesznek kife-
a meghívott kül-
sinaiai ünnepsé-
re Joffres tábornok
Belgiumot báró
ot Rydz Smigly
zt ezredes és
Svédországot Hu-
rschiöld tábornok
Than kapitány,
ornok és Marek
arcos Drakas tá-
hiapulos ezredes,
skara tábornok
lesznek még Pál
Gusztáv Adolf
es belga herceg.
s tábornok és
képviselői. Külö-
égensherceg, Ge-
vezérkari főnök
hadsereg főpa-
ajdonitának meg-

szerint a sinaiai
zúnet következik
nber 13-án, vagy
s kormány ünne-
te fogja megün-
nak négy éves
tagjai diszülésre
összehívják a
szénátorokat is,
keretében fogják
ni.
e olyan eseménye-
a miniszterelnök
ól jövő elismeré-
s egyuttal a libe-
nak bucsuaktusa.
nyezet tisztázása

szerint a minisz-
terek a liberális
olatos előkészüle-
és a belligym-
a dekrétumokat.
sztások kiírásáról

g meg-
Zs. N. Sz.
ási idejét

gy Szövetség köz-
ny jogtökonycélu
idejét november
elhívja az összes
ltassák a sorsje-
vissza az el nem

Lapkiadó R. T.
baron L. Pop 10
18-60.

A zsidó kolóniák védelmi harca az arab terroristákkal

Egy nap alatt 150 arab vezetőt tartóztattak le Palesztinában. Szíriából kiutasítják a muftit?

Egyre nyitabb formát ölt az angolelles olasz agitáció

Jeruzsálem, október 21. Már szombaton arról beszéltek egész Palesztinában, hogy általános arab felkelés kitörése várható az országban. Az angol hatóságok és a zsidó testületek ennek megfelelően intézkedéseket tettek minden vonalon. Míg a muftiheten az arab támadások angol rendőrszervei és közlegények, valamint mérsékelt arabok ellen irányultak, addig a hét elején a zsidó kolóniák is az arab támadások célpontjába kerültek.

A zsidó telepítések ellen intézett támadá-

sok sorozata Jeruzsálemben kezdődött. Az első célpont Talpiot, a főváros egyik modern zsidó negyede volt. Az arabok heves golyózápor alá vették a városnegyedet. A lövöldözés ideje alatt a zsidó lakosság vezetői a kormányhoz fordultak, hogy azonnal lépjen közbe. A karhatalmi beavatkozás azonban egyre késett. Amikor végül sikerült érintkezésbe lépniök a talpioti zsidóknak McLaren kerületi kormányzóval, nem történt egyéb, mint az, hogy néhány tisztviselő jelent meg a helyszínen a vizsgálat lefolytatására.

és más középületekben állanak készenlétben a segédrendőrcsapatok, hogy bármely pillanatban akcióba léphessenek.

Damaszkuszba vitték a muftit

A Reuter újabb érdekes részleteket közöl a muftinak Szíriába való szökéséről. Mint az Uj Kelet is megírta, a muftit, akinek sikerült az Omar-mecset területéről titokban távoznia, a tengerparton motorcsónak várta. A tengerpartig autón jutott el a mufti, a motorcsónak azonban nem volt a megjelölt helyen a libanoni parton. A találkozási köcsönösen elhívták a muftit egy francia parti őrcsónak szállította Beyrutba. Itt nyomban őrizetbe vette a rendőrség. Kihallgatása során a mufti Achmed Jaffari nevet mondotta be. A hatóságok azonban leleplezték. Beyrutból rendőri felügyelet mellett Damaszkuszba vitték a muftit.

Jeruzsálemből történt elmenekülése előtt felhívást intézett a mufti a palesztinai arabokhoz, amelyben felszólítja őket, hogy ne csüggedjenek és folytassák harcukat a teljes felszabadulásig. A manifesztumot szombat este kezdték terjeszteni az arabok körében.

Londonban nyugtalanságot idézett elő a mufti szökésének híre és attól tartanak, hogy a mufti külföldi tevékenysége hozzá fog járulni a kívülről irányított pánarab mozgalom megerősítéséhez és a nyugtalanság fokozásához a Közelkeleten.

A balti olasz rádióleadó az utóbbi napokban felokozott mértékben folytatta arabbarát, illetőleg angol és cionista ellenes agitációját. Az olasz leadó már szerdán előre bejelentette, hogy véres események színhelye lesz Palesztina. Egy másik arabnyelvű közvetítésben azt az állást adta le a balti állomás, hogy dr. Weizmann Chaimot rövidesen „az új palesztinai zsidó állam királyává fogják megkoronázni.”

Párizsi jelentés szerint a francia gyarmati hatóságok feszült figyelemmel kísérik a Szíriából érkező híreket, mert attól tartanak, hogy a mufti szíriai tatózkodása következtében a palesztinai zavargások a szomszéd országba is átcsapnak. Damaszkuszban, ahol szimpátia-tüntetést rendeztek az arabok a palesztinai események miatt, kilengésekre került sor. Párizsban valószínűnek tartják, hogy a francia hatóságok kiutasítják a muftit Szíriából.

Olaszország és a palesztinai események

A londoni sajtó azt a hírt is megerősít, hogy a mufti Olaszországtól akar segítséget kérni. A „News Chronicle” tudni véli, hogy Rómában meglepéssel fogadták a mufti menekülésének híreit, miután a sajtó nyíltan hangoztatja Mussolini befolyásának növekedését a mohamedán világban, ahol Anglia egyre súlyosabb nehézségekkel küzd.

Az „Al Jemea el Izlamia” című arab lap jelentése szerint a palesztinai angol rendőrség erősen figyel a „Marco Polo” nevű olasz hajót, amely Jaffa közelében vetett horgonyt. A lap azt is tudni véli, hogy a palesztinai hatóságok elutasították a jeruzsálemi, jaffai és haifai olasz konzulok azon kérését, amelyben engedélyt kérték a hajóra való felszállásra.

A száműzött arab vezetők kérése

Arab forrásból származó értesítések szerint számos külföldi arab notabilitás emlékiratot intézett az angol hatóságokhoz és a palesztinai kormányhoz, amelyben abban az irányban intervenálnak, hogy engedjék meg a száműzött arab vezetőknek Palesztinába való visszatérését, miután azok kihallgatáson akarnak megjelenni a közeljövőben Palesztinába érkező angol vizsgálóbizottság előtt.

Az anyórnél és béldugulásnál, valamint az ezekkel járó dekékfájás, meliszorulás, szivdobogás és szédülési rohamok esetén reggelenként egy-egy pohár természetes „Forens József” keserűviz csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

— Öt órai tea a Zsidó Nőegylet javára Vasárnap délután öt órai kezdettel a Str. Iuliu Maniu 4 alatti Cristal Palace helyiségeiben teadélután rendez, amelynek az általános érdeklődésből ítélve, bizonyára nagy siker lesz. A rendezőség mindent elkövet, hogy a vendégek jól érezzék magukat és emelkedett hangulatban töltsék a délutánt.

Pfága, október 21. Ják, hogy Oroszország... Ezt hozzák fel... a „zsidó bolszevizmus”... retes vád igazolására... nemzeti szocialisták... szusan hangzott el... orosz körök ezért... nyilvánosságra hozták... tényeket, amelyek alap... jelszavas vádat a... Az orosz kommunis... irodájának és a szovje... nácsának összetétele a... tatja:

A Politbüro-nak 9 ta... A tagok a következők: Molotov (magyarosoz), Wołosilov (magyarosoz), Andrejev (magyarosoz), Wilkentyevics (engyel), Jani (örmény), Tsubul (kisorosoz-ukrán), (magyarosoz), Pet'rovsz Szhdanov (magyarosoz), met).

Tehát a Politbüroban... unió legfőbb, tényleges... a népbiztosok tanácsa... egyetlen zsidó van.

A népbiztosok tanács... kezök: Enök Molotov

A lengyel bevezet

Csak katolikus le

Lemberg, október 2... lyos antiszemita kiler... a lembergi főiskolák... letében botokkal felte... mita diákok rontottak... tókra. Harminc zsidó... meg, hatot közülük su... lengések voltak a m... zsidó diákok súlyos... szállítottak. A keres... Hanna Kohl diákian... lyosan. Törtött karra... ták.

A lembergi egyetem... rán diákok a zsidók... és védelmi harcuk ir... ül ugyanazon padokba... dök. Rawitz professzo... dó rektora egyébké... tem diákoknak egy kü... mindaddig, amig erre... nem kap a közoktató... tól, nem vezeti be a... tiszemita diákok erősz... zetni a gettópadok r... történtek a legutóbbi...

Varsó, október 21... szociáldemokraták lap... bek között a következ... mita kilengések kapcs... a barbár harc a zsidó... séges erőket zudit... országot polgárhábor... ugynevezett nacionális... elégszenek meg a zsi... sokkal, merényleteik... irányul. Az országban... bé a jog és a törvény... rok egyenlősége a tör... történi valami, elkerü... rófa.”

A kielcezi törvényss

Str. N. Iorga (volt Z

vágnak a szorosokba és széles kaput tár-
nak a forgalomnak.

Mindaz természetesen az áramlások hely-
nyének megváltozásával vált lehetővé.
Mert amíg a Torres-szorosban a keletről
nyugat felé tartó áramlás óránkint tiz-
tizenkét mérföldnyi sebességgel haladt
nem lehetett volna ott semmit sem tenni.
Jelenleg azonban az áramlás a Carpen-
aria-öbölbe huz és ott meg is semmisül s
állandó, óriási viharokat okoz, de a Tor-
res főlészabadult, s a számítások szerint
legalább hárommillió tonna súlyú viz-
alatti sziklát fognak eltávolítani néhány
lakatlan sziget földözésével onnan.

Az óceánokon végzett „köz munkák” egy
másik érdekessége, hogy a most követke-
ző négy esztendő leforgása alatt vala-
mennyi kábelvonalat fölgombolyítanak.

Nincs többé szükség ezekre a végtelen
gumikigolyókra, melyek ezer és ezer kilo-
méter hosszúságban összekötötték a ten-
gerek partjait. Helyettük nagyteljesítme-
nyű rádióállomások kerülnek forgalomba.
A singapore—hongkongi kábel fölszedését
már meg is kezdték, utána következik a
San Francisco—Milway—Yap—Hongkong
közötti vonal és 1939-ben a newyork—
skóciai kábel fölgombolyítása.

Mire elkészülnek ezekkel a gigantikus
munkákkal, lehet, bekövetkezik a tengerek
alkonya és talán már hajókra sem lesz
szükség, hiszen a repülőgépek máris a
legadázabb harcot vívják velük és föltét-
lenül diadalmaskodni fognak. Jó, ha mind-
ezekről az állapotokról tudomást szerez
a vén Európa népe, különösen a szárazföldi
országok polgársága, mert különben né-
hány év múlva úgy járhat, mint az egy-
szeri ember Newyorkban, aki hozzászo-
kott a lóvasúthoz és még 1932-ben is ilyet
keresett az említett világvárosban. Bo-
londnak hitték és elmeogyintézetbe
csukták.

A tizenötezer parafadugó és hetven-
ezer gumigömb mindenesetre új érárt nyit
a tengerek világában, melyet most már
teljesen hatalmába kerít a világ termé-
szetes ura: az ember.

A világ légitforgalma

A légitforgalom gazdasági jelentősége ma
még egyáltalán nem áll arányban a repülésre
fordított óriási költségekkel. Kétségtelen
azonban, hogy az utasforgalomban az ex-
presszvonatoknak és a nemzetközi vasutfor-
galomnak általában komoly versenytársa a
repülőgép, sőt a kisebb tengeri utakon a ha-
jók utasforgalmát is elhódította részben. A
kiszárazságot kikapcsolva különösen az
üzleti és politikai élet képviselőinek utazá-
sait bonyolítja le egyre nagyobb mértékben a
légitforgalom.

A világ légitforgalmának fejlődését legjob-
ban az alábbi kis összehallítás mutatja:

Megtejt ut millió kilométerekben	Utasok száma
1929-ben — — — 69.9	471.800
1930-ban — — — 111.2	782.000
1931-ben — — — 133.5	861.300
1932-ben — — — 141.1	976.200
1933-ban — — — 158.7	1.153.000
1934-ben — — — 173.6	1.322.500
1935-ben — — — 217.8	1.850.400
1936-ban — — — 245.0	2.400.000

Természetesen ez csupán a menetrendszerű
forgalom adatait jelenti. Amíg 1929-ben egy
utas átlag 377 kilométert tett meg, 1936-ban
ez az átlag már 575 kilométer. Egy járműre
átlag közel hat utas jutott, csaknem három-
szor annyit, mint 1929-ben.

A légitforgalom szempontjából az Egyesült
Államok jelentősége messzire meghaladja a
többi országot: nagyjából az Egyesült Álla-
mok forgalma annyi, mint a világ többi álla-
mának repülőforgalma összevéve.

A betegnek káros nem ma... a zsidó
szociális vizsgálat... előtti.

Az újabb zavargások első zsidó áldozatai

Ugyanekkor Jeruzsálem más városrészei-
ben is lövöldözések voltak. Az óvárosban is-
meretlen tettesek lelőttek egy arabot. Egy
arab cég farakatrát felgyújtották. A tulaj-
donos a mérsékelt Nashashibi-párt tagja és
nem kétséges, hogy a gyújtogatás a mufti
embereinek bosszúműve volt. Egy arab ter-
rorista törjével oly súlyosan megsebesített
egy zsidó járókelőt, hogy azt kórházba kel-
lett szállítani.

Hétfőn délelőtt Jeruzsálem mellett megtá-
madtak egy munkáscsoportot. A támadás so-
rán egy arab megsebesült. Az arabok azt
állítják, hogy a lövöldözések a zsidó negyed
közeliében lévő házak egyikéből jöttek.

Vasárnap Szedjera és Ramat Hakoves
zsidó kolóniákat is golyózápor alá fogták az
arabok. Az egyik támadás során megöltek
egy zsidó gyermeket. Nesz Ciona kolóniát is
támadás érte, melynek során egy zsidó éle-
tét vesztette. A safedi zsidó negyed ellen
egyszerre két oldalról intéztek fegyveres tá-
madást az arabok, de sebesülés nem történt.

Tömeges letartóztatások

Vasárnap és hétfőn sorozatos letartóztatá-
sok történtek az arab városokban. Mint is-
meretes, Jeninben fegyveres támadást követ-
tek el a terroristák az angol rendőrpáncs-
nokság épülete ellen. Ezzel a támadással
kapcsolatosan öt arabot letartóztattak és az
alköi börtönbe szállították.

Hebronban, ahol pénteken az angol rend-
őrséget érte arab támadás, több arab nota-
bilitást letartóztattak és Akkóba szállították.
Emin Effendi sikket, a legfőbb mohamedán
bírótság tagját több sejjel együtt őrizetbe
vették és az akkói börtönbe zárták. Szafed-
ben 24 arabot tartóztattak le és vittek Ak-
kóba. Jaffában sorozatos házkutatások és le-
tartóztatások voltak. Naszuszban is házku-
tatást tartottak három arab notabilitásnál,

akiket azután Akkóba vittek. Ily módon csak
szombaton 150 arab agitátort tartóztattak le.

Mocában visszaverték az arabok
támadását

Mint röviden jelentettük, fegyveres szíriai
arabok be akarták hatolni Palesztinába, de
a határőrség megakadályozta ezt. Az ITA
jelentése szerint kétszáz főből álló fegyveres
banda akarta átlépni a határt. A támadók és
a határőrség között formális harc fejlődött
ki, melynek során a szíriaiak nagy vesztesé-
geket szenvedtek.

Moca kolónia mellett száz fegyveres arab
megtámadta a zsidó munkásoknak egy cso-
portját, amely sikeresen vette fel a harcot
támadóival. Az arabok hosszas küzdelem
után menekülni voltak kénytelenek és a hely-
színen hagyták sebesülteiket.

Megtorlás a luddi repülőter fel-
gyújtásáért

A luddi repülőtéren történt gyújtogatások
okozta kárt hétezer fontra becsülik. A rádió
és vámalomán kívül, a „Lot” lengyel és
KLM holland repülőársaság épülete, továbbá
a belga és egyiptomi repülőársaság háza, a
rendőrállomás, a bevándorlási hivatal és a
szálloda is a lángok martaléka lett. Az egész
várost katonaság vette körül a gyújtogatás
ekövetése után, miután a rendőrség minden
házat átkutatott. Hatvan arabot letartóztat-
tak, míg a város lakosságára ötezer font
kollaktív bírságot vetett ki a kormány a luddi
repülőter ellen elkövetett súlyos merénylet
miatt. Ugyanekkor a hatóságok rendelkezé-
re repülőter közelében több házat, amelyek mö-
gé elszórták magukat a támadók, a leve-
gőbe repítettek.

Az egész országban újabb segédrendőröket
mozgósítanak. Iskolákban, sportthonokban

SIDY THAL és ADOLF TEFFNER

november hónapban ismét szerepelni fognak az erdélyi zsidó közönség előtt, amely már
annyira szívibe zárta őket. A társulat rendezője a világhírű

Jacob Sternberg

akinek neve garancia az előadások magas művészi színvonalára.
Az előadásra kerülő darabok zenéjét az ismert komponista: MAX HALM szerezte.
A társulat 60 tagból, a zenekar 15 tagból áll. A turné során a tagokat és a felszerelést
három külön vagon szállítja.

A turné műsorával:

A KINCS

Solem Alechem után átdogozta és színre alkalmazta Jacob Sternberg. Zenéjét: Max Halm.

Színház lángokban

Hatalmas aktuális szatirikus revü. Szövegét írta és rendezte: Jakob Sternberg.
Zenéjét szerezte Max Halm.

A turné programja:

November 1. Gheorgheni.	November 16. Oradea.
2. Reghin.	17. Arad.
3. és 4. Târgumures.	18. Arad.
5. Szünet.	19. Szünet.
6. Cluj.	20. Timisoara
7. Cluj D. u. és esti előadás.	21. Timisoara D. u. és este
8. Dej.	22. Lugoj.
9. Baia-Mare.	23. Petroseni.
10. Sighet.	24. Petroseni.
11. Sighet.	25. Sibiu.
12. Szünet.	26. Sibiu.
13. Satumare.	27. Brasov.
14. Satumare.	28. Brasov.
15. Oradea.	

Mi az igazság a „zsidó bolsevizmusról“?

Tizenkilenc szovjet orosz népbiztos közül tizenhárom nagy-orosz és ukrán, egy örmény és öt zsidó

A kommunista párt legfelsőbb tanácsának egyetlen zsidó tagja van csupán

Párizs, október 21. Még ma is sokan állítják, hogy Oroszországot a zsidók kormányozzák. Ezt hozzák fel legtöbbször bizonyítékkul a „zsidó bolsevizmus“ gyűjtőnév alatt ismeretes vád igazolására. Legutóbb a német nemzeti szocialisták müncheni pártkongresszusán hangzott el ez a vád. Jóllehet az orosz körök ezért szükségesnek látták, hogy nyilvánosságra hozzák azokat az adatokat és tényeket, amelyek alapján megdöntik ezt a jelszavakat a „zsidó bolsevizmusról“.

Az orosz kommunista párt (VKP) politikai irodájának és a szovjetunió népbiztosa tanácsának összetétele a következőképpen mutatja:

A Politbüro-nak 9 tagja és 4 póttagja van. A tagok a következők: Sztalin (georgiai), Molotov (nagyorosz), Kaganovics (zsidó), Vorosilov (nagyorosz), Kalinin (nagyorosz), Andzejev (nagyorosz), Kassinov, Sztaniszláv Wikentjevics (engyel, vagy litván), Mikojan (örmény), Tsube, Vlas Jakovlevics (kisorosz-ukrán). A póttagok: Posztisev (nagyorosz), Petovszki (kisorosz-ukrán), Sztanov (nagyorosz), Eiche (lett, vagy német).

Tehát a Politbüroban, amely a Szovjetunió legfőbb, tényleges vezetését irányítja és a népbiztosok tanácsa fölött áll, összesen egyetlen zsidó van.

A népbiztosok tanácsának tagjai a következők: Elnök Molotov (nagyorosz), helyettes

elnök és pénzügyi népbiztos Tsubar (kisorosz-ukrán), helyettes elnök és nagyipari népbiztos Meshlauk (nagy-, vagy kisorosz), külügyi népbiztos Litvinov (zsidó), hadügyi népbiztos Vorosilov (nagyorosz), belügyi népbiztos Jeshov (nagyorosz), a szovchozok népbiztosa Jufkin (nagyorosz), igazságügyi népbiztos Kuznenko (nagyorosz), egészségügyi népbiztos Boldirev (nagyorosz), közlekedési népbiztos Bakulin (nagyorosz), mezőgazdasági népbiztos Tsernov, Michael Alexandrovics (nagyorosz), faipari népbiztos Ivanov (nagyorosz), hajókereskedelmi népbiztos Pachomov (nagyorosz), külkereskedelmi népbiztos Sudbin (nagyorosz), nehézipari népbiztos Kaganovics (zsidó), hadipari népbiztos Ruchimovics (zsidó), belkereskedelmi népbiztos Weitzer (zsidó), posta és távírdai népbiztos Beermann (zsidó), élelmiszeripari népbiztos Milkojan (örmény).

Tehát 19 népbiztos közül 13 nagyorosz és ukrán, 1 örmény és 5 zsidó. Ezenkívül megállapítható, hogy a politikai szerepet játszó népbiztosok közül csak egy van zsidó kézben, a külügyi népbiztosi hivatal. De ebben az esetben is Sztalin játssza a vezetőszerepet, mert minden fontosabb döntést ő eszközöl. Litvinovnak a szerepe csak jelentések megtevése és a határozatok végrehajtásából áll. Időközben viszont a zsidó népbiztosok száma eggyel redukálódott, miután Weitzer belkereskedelmi népbiztost elcsapták.

A lengyelországi Orvosszövetség bevezette az árjaparagrafust

Csak katolikus felekezeti lengyelek lehetnek a szövetség tagjai

Lemberg, október 21. Csütörtökön súlyos antiszemita kilengésekre került sor a lembergi főiskolákon. Az egyetem épületében botokkal felfegyverezett antiszemita diákok rontottak rá a zsidó hallgatókra. Harminc zsidó diákot sebesítettek meg, hatot közülük súlyosan. Hasonló kilengések voltak a műegyetemen is. Egy zsidó diákot súlyos állapotban kórházba szállították. A kereskedelmi akadémián Hanna Kohl diákányt brutalizálták súlyosan. Törött karral kórházba szállították.

A lembergi egyetemeken egyébként az ukrán diákok a zsidókkal való szolidaritás és védelmi harcuk iránti rokonszenv jelenlétén ugyanazon padokban ültek, ahol a zsidók. Rawitz professzor, a lembergi egyetem rektora egyébként kijelentette a zsidó diákoknak egy küldöttsége előtt, hogy mindaddig, amíg erre hivatalos utasítást nem kap, a közoktatásiügyi minisztériumtól, nem vezeti be a gettópadokat. Az antiszemita diákok erőszakkal akarják bevezetni a gettópadok rendszerét és emiatt történtek a legutóbbi kilengések is.

Varsó, október 21. A lengyelországi szociáldemokraták lapja, a Robotnik, többek között a következőket írja az antiszemita kilengések kapcsán: „Ha folytatódik a barbár harc a zsidók ellen, amely ellenséges erőket zúdít Lengyelországra, az országot polgárháborúba kergetik. Az ugynevezett nacionalisták már ma sem elégszenek meg a zsidók elleni támadásokkal, merényleteik a munkások ellen is irányul. Az országban nem uralkodik többé a jog és a törvény. Megszűnt a polgárok egyenlősége a törvény előtt. Ha nem történik valami, elkerülhetetlen a katasztrófa.“

A kielcei törvényszék a napokban tár-

gyalta öt lengyel fiatalembernek bünyét, akik Stavi faluban bestiális módon meggyilkolták az öttagú zsidó Schmulwitz családot. Kraszinszki fővádlottat halálra ítélték. A többiek 10-15 évig terjedő fegyházat kaptak.

Varsó, október 21. A legutóbbi népszámlálás során a Lengyelországban élő 3 millió 114 ezer zsidó közül kétféle 732 ezer 573, vagyis 88 százalék jiddis, vagy héber anyanyelvűnek jelentette be magát.

Posen, október 21. A nemzeti demokráta orvosok kezdeményezésére összehívott lengyelországi orvoskonferencia határozati javaslatot fogadott el, amely módosítja az Országos Orvosszövetség alapszabályát, még pedig abban az értelemben, hogy a szövetségnek ezentúl csak a katolikus felekezethez tartozó lengyel állampolgárok lehetnek tagjai. Akik ezen előfeltételnek nem felelnek meg, csak abban az esetben lehetnek a szövetség tagjai, ha erre vonatkozólag külön határozatot hoz a központi vezetőség.

Az Orvosszövetség kongresszusán a Szövetség zsidó tagjai és a demokratikus érvelő lengyel orvosok nem vettek részt.

Idéges embereknek és lelkibetegeknek az igen enyhe hatása, mindig megbízható természetű „Ferenc József“ keserűvíz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendszeres bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

Harmincezer font kölcsönt szavazott meg a telavivi városi tanács a Habimának. Telavivból jeleik: A telavivi városi tanács legutóbbi ülésén 30 ezer font kölcsönt szavazott meg a Habima új színházának felépítéséhez. A Habima egyébként külföldi turnéra indult. A Haboker jelentése szerint tárgyalások indultak meg abban az irányban, hogy az Ohel munkás-szintársulat amerikai turnéra induljon.

A paraguayi hitközség több tekintélyes tagját letartóztatták, másokat kiutasítottak

Náciak denunciaciójára vezetik vissza a tömeges kiutasításokat és letartóztatásokat

Newyork, október 21. Paraguayból jelentik, hogy az ottani hatóságok számos zsidó családot kiutasítottak és a zsidó hitközség több prominens tagját letartóztatták. A kiutasítottak között olyanok is vannak, akik több, mint harminc éve élnek már Paraguayban. A kiutasítások és letartóztatások állítólag kommunista tevékenységgel állanak összefüggésben és emiatt még kétszáz család kiutasítása áll küszöbön.

A paraguayi zsidó hitközség panaszt emelt a hatóságoknál a kiutasítások és letartóztatások ellen és va'osintinek tartják, hogy az Egyesült Államok kormánya is intervenálni fog a paraguayi kormánynál ebben az ügyben. Zsidó körökben azt gyantják, hogy a sorozatos kiutasítások és letartóztatások denunciacióra vezethetők vissza, amelyet nemzeti szocialisták követtek el.

Aki tízmillió fontot adományozott közcélokra...

Páratlanul álló egyetemet építenek Oxfordban Nuffield lord több mint egymilliárd lejes adományából

London, október 21. Az egész világon nagy feltűnést keltett a hír, hogy lord Nuffield nagyiparos egymilliárd 300 ezer angol fontot, vagyis több, mint egymilliárd lejt adományozott egy modern egyetem Oxfordban való felépítésének és felszerelésének céljaira. Lord Nuffieldnek nem az az első nagyszámú adománya. Ez a kiváló filantrop ugyszólván minden évben a közcélnak szentel néhány százezer fontot, hatalmas vagyonából. Hol a munkanélküliek segítségére siet, hol a hadsereg felszereléséhez járul hozzá, hol pedig egy kórházat épített fel, saját költségén.

A Daily Herald munkatársa, újabb adakozása alkalmából, felkereste a bőkezű ipari magnást, aki éppen Douglas Weale-t, az oxfordi egyetem igazgatójával tanácskozott. A lord érdekes nyilatkozatot adott tapasztalatairól, amelyeket a jótékonykodás terén szerzett hosszú évek során.

— Tévedés volna azt hinni — mondotta a lord — hogy könnyű pénzt adományozni és hogy ehhez nincs szükség egyébre, minthogy kényelmesen hátradőljön valaki a fotólyba és bőkezűen szórja pénzt. Adományaim kiválasztása ötször annyi dolgot ad nekem és sokkal nagyobb felelősséget ró reám, mint vállalataim vezetése.

Douglas Weale itt közbeszólt és megálapítja, hogy lord Nuffield, az új oxfordi egyetem tervét a legapróbb részletekig maga dolgozta ki, vagy ellenőrizte. Azok azonban, akik egy-egy ilyen adományozás alkalmából sietnek segítségüket nyújtani neki, hogy pénztől megszabaduljon, súlyos tévedésben ringatóznak. A lord ugyan is egyelőre nem gondol arra, hogy újabb adományokat osztogasson.

— Legnagyobb szerencsétlenség számomra — folytatta nyilatkozatát a lord — az a sok levél, amelyeket ajándék és szubvenció-kérések érdekében küldenek hozzám. Nem beszélek a koldusok leveleiről, hanem itt elsősorban az intézmények és kimagasló személyiségek leveleire gondolok. Az utóbbi években naponta átlag kétszáz ilyen adomány, vagy segélykérő levelet kapok. Minden újabb adományozás után tetemesen megnövekszik a levelek száma. Hat tízkárom alig képes megbirkózni ezzel az óriási levelezéssel, amely

már-már fejfördüléssel fenyegeti vállalatom adminisztrációját.

— A legtöbb ilyen segélykérő levél a következő felírást viseli: „Személyes.“ „Nagyon fontos“, „Nagyon sürgős“. Közép-Afrikából és Indiából is jönnek hozzá ilyen levelek. Kapok természetesen táviratokat, rádiogramokat, telefonon hívásokat és audienciát kérnek, sőt mi több, az emberek az utcán is megállítanak és „csak“ néhány ezer fontot kérnek.

— A legnagyobb csapást számomra a gazdag emberek képezik, akik felhívják, hogy adományozzák különböző intézmények, vagy kórházak céljaira, holott ők maguk is abban a helyzetben vannak, hogy ezt megtegyék.

Az újságíró emlékeztette a lordot arra, hogy a sajtó számításai szerint az utóbbi években tett adományozásai megközelítik a tízmillió angol fontot.

— Nem tudom megmondani pontosan, hogy mennyit adtam, mert az összeadást nem csináltam meg magamnak — válaszolta a lord. — Hangsúlyozni kívánom, azonban, hogy nem szoktam a pénzt kidobni az ablakon és adományozásaimat anyagi lehetőségeimhez mérten csinálom. Üzleteimet a legkevésbé sem hanyagolom el. Adományozásaim ellenére is elegendő pénzem marad vállalataim számára és biztosítom önöket arról hogy nem maradok szegény ember. Nem tenném azt, amit teszek, ha tudnám, hogy ezzel megrenditem vállalataim helyzetét. Azt hiszem, hogy mindazoknak, akiknek többjük van a szükségesnél, át kellene engedniök egy keveset a sors által kevésbé kegyeltek számára, különösen pedig a betegek részére is.

Az oxfordi egyetem rektora kijelentette egyébként, hogy a kollégium, amelyet Nuffield lord pénzen építenek, egyedülálló lesz az egész világon.

Weizmann meglátogatta szülővárosát. Varsóból jelentik: Dr. Weizmann Chaim közölte a pinszki zsidó hitközség vezetésével, hogy meghívásulnak elegendő téve, a közeljövőben Lengyelországban lesz és meg fogja látogatni szülvárosát, Pinszket.

STERN-féle ort. kóser vendéglő Nagyváradon

Str. N. Iorga (volt Zoida uca) 19. Országszerte elismert kitűnő konyha, szolid árak, figyelmes kiszolgálás

Erdély vezető étterme, az utazó közönség kedvence találkozhelye.

ארטה. כשר

Tízéves a kolozsvári Zsidó Kórházegyesület

Erdély legnagyobb zsidó kulturális és emberbaráti intézménye — a kolozsvári Zsidó Kórházegyesület tízéves jubileumát ünnepli. Ma tíz éve, hogy néhai Wertheimer Miksa, a Kórházegyesület első elnöke meghatott hangon jelentette be néhai Sebestyén Dávid nagyszabású telek- és képzézádományát, mely a leendő kórház anyagi alapját képezte és előrehaladott korára hivatkozva átadta a vezetést az ifjaknak, akik élükön az alapító házaspár fiával, dr. Sebestyén Józseffel megindították a kórházépítés nagy művét.

Emlékezzünk csak vissza. Az erdélyi zsidóságban tíz évvel ezelőtt — egyes igen szörvénys kivételektől eltekintve — még valami ismeretlen fogalom volt az ugynevezett common sense — a közösség iránti érzés —, amely különösen az angolszász országokban valóságos második lelkiismeretvé vált minden polgárnak. Ez az érzés teszi irratlan, de annál erősebb törvénnyé, hogy a vagyonos emberek már életükben tiszteletet sokat visszaidéznek magukból a közintézmények javára tett adományok és alapítványokkal, új intézmények létesítésével annak a közösségnek, amelyből csak vagyonilag emelkedtek ki. A Carnegiek, Rockefellerok a nyugati államokban nem kivételek már, hanem ennek a felelős közérzési szemlének a kifejezői és a német, francia, magyarországi zsidó kórházak, árvaházak, süketnéma és vakok intézetei, sőt zsidó közpiskolák is mind ennek a common sensenek köszönhetik létüket. Nálunk is voltak ilyenek, nyugati méretekben is nagy vagyonnal bíró zsidók. Akárhányan ezek közül magukat igen jó zsidóknak vallották, akik a jótékonyt az igazságot a maguk módján, fillérekkel, amelyek csak a snorrierizmust nevelték nagyra. Hol vannak ők, hol vannak utódok, hol van a vagyonuk? Szétporladt nyomtalanul, az utódok pedig nyomorogva, akárhány esetben a zsidóságtól elidegenkedve. Csak nemrég hunyt el Erdélyben egy kiváló zsidó férfi, ainek sokszáz millióra becsülték a vagyonát, amelyből egy ötfelét pillanatban egy zsidó célra hétszáz-ezer lejt... ígért, de nem adott. Azóta sok-sok ezer hétszáz-ezer lejt kellett az illetőnek kifizetni perköltség címén, csak zsidó célokra nem jutott a vagyonból sem életében, sem halálában. A jubilaris Kórházegyesületé a nagy történelmi misszió érdeme, hogy a nagytelki alapítvány hatásának eleven erejét minden habozás nélkül felhasználta és friss lendülettel járva végig Erdély zsidó hitközségeit, mindenütt hirdette a zsidóság összefogásának hasznát. Ennek a farsadhatatlan munkának az eredményét ünnepli ma a Kórház Egyesület révén minden zsidó testvérünk Erdélyben és az Új Kelet is felismerve, hogy a kolozsvári kórház ügye nem lokális kérdés, készséggel és nagy hatással állította hasábjait a szociális alkotómunka rendelkezésére.

Tíz esztendő máskor nem tulságosan nagy idő, még egy ember életében sem, annival kevésbé egy közületnél. De a háború utáni évtizedek a világtörténelemben eddig példátlan fordulatokkal a zsidóság történetében is századoknak számítanak. Az új Kórházegyesület alig hogy megkezdte aktivitását, négy hétre reá már Várad, Hunyad és Kolozsvár zsidóságán végigszántott az a bizonyos templomrombolás, amely arra emlékeztet bennünket, hogy össze kell fogunk, mert lehet idő, amikor csak magunkra támaszkodhatunk, lehet idő, amikor medikvánknak egyetlen menedéke a zsidó gyógyintézetek lesznek és csak az a mélné, amit szívünk vérből, vagyonunk erőteljes önmegátartásából magunknak alkotunk. Azután jött a német példa. Kellett hogy meglássuk, hogy a német zsidóság morális ereje is azokból az intézményekből táplálkozik, amelyeket a nagy vagyonok urai a jó időkben létrehoztak. Ezeknek a felismerése kell vezessen bennünket a második évtized küszöbén. A Kórházegyesület ezt a határvet nem megállásra, nem zajos ünneplésre öhajtja felhasználni. Visszatekint egy pillanatra, hogy mit

Az ígéret földje

A KEREN HAJJESZÓD
NAGY PALESZTINA BESZÉLŐ FILMJE

Folytatja hatalmas sikerű erdélyi körutját

AIUD: Bemutató október 19-én.

BRASOV: Október 27-én. Bemutató a Royal Mozgóban.

létesített, mit hibázott és hogy mi hiányzik még. Azután tovább megy és teljesített feladataira hivatkozva apellál a még mindig makacsul bezárkózó zsidó szívekre. Adjatok minden zsidó célra, adjatok, ameddig adhatok, adjatok nekünk is valamit jószándatokból, amikor másoknak garmadával juttattok.

A halás megemlékezés habérkoszornját tegyük az elhunyt úttörők sírjára és utána kezdődjön meg a szürke, de hasznos, — mert alkotó — hétköznapi sora. Ezt elvárják a kezdeményezők és ebben a jelben követni fogja a jubilaris egyesület vezetőségét Erdély zsidósága kivétel nélkül. (G.)

KÖZGAZDASÁG

Nincs állás nélküli mérnök és szakmunkás — állapítja meg a mérnökegyesület

A nemzeti munka védelméről szóló törvény és az azt követő kormányintézkedések, amelyek az ismeretes Pop Valer-féle levélben kulmináltak, nemcsak annyiban állították súlyos helyzet elé a kiszemelt magánvállalatokat, hogy kisebbségi alkalmazottak felváltását követelték tőlük, hanem amiatt is, mivel az utánpótlás módját teljesen megoldatlanul hagyták. A román szaksajtó maga is kénytelen megállapítani, hogy ma ipari technikai munkaerőben oly nagy hiány mutatkozik, amely az iparvállalatok számára lehetlenné teszi, hogy alkalmazottaikat utakkal cserélhessék fel. És ez érthető is. A romániai ipar az utóbbi években hatalmas lendületet vett, ami által minden egyes szakmunkás és végzett munkaerő könnyen elhelyezkedést nyerhetett. Az országban tartózkodó külföldi munkásokat és tisztviselőket jórésztan kitelepítették, ami a munkás kezek iránti keresletet csak növelte.

Jellemző erre a bucaresti „Prezentul” című közgazdasági napilap egyik legutóbbi számában megjelent tanulmánya, amely lényegében a következőket tartalmazza:

Igen érdekes és jellemző tünet, hogy egy bizonyos számú munkanélkülivel egyidejűleg szakemberekben és szakmunkásokban nagy hiány mutatkozik. Magyarán: talán azt lehetne felhozni, hogy a régi ipari szakemberek jórésze lassanként kidőlt a sorból és az 1929—34 éves krízises esztendő alatt nem történetelt utánpótlás.

Nálunk ma már ez a hiány súlyos méreteket öltött. Az 1933—36 évek alatt alakult iparvállalatok nem tudnak kellő számú és megfelelő képzettségű szakemberhez jutni. Az országos mérnökegyesület (Asociația Generală a Inginerilor din România) már régebben nyilvánosságra hozta, hogy állástalan mérnökök nincsenek és így ilyeneket az iparvállalatok kérésére közvetíteni nem is tudhat. Hasonlókép-

pen közölte a kereskedelmi akadémiát végzetek egyesülete is (Asociația Licențiatilor Academici Comerciale), hogy nincsenek állás nélküli tagjai. A fémipari vállalatok a legnagyobb áldozatokat hozzák annak érdekében, hogy az állami üzemeknél alkalmazott mérnököket és szakmunkásokat a magánvállalatokhoz való belépésre rábírhassák. Nem is beszélünk az új ipari ágazatokról, mint a vegyipar, rádióipar, stb., ahol a munkáhiány és mérnökhány egy pillanatra sem szűnt meg.

A jövő 1938 évben ez a szakemberekben való hiány csak növekedni fog, mivel számos jelentékeny iparvállalatot, amelyeket az utóbbi években és az idei év folyamán alapítottak, jövőre helyeznek üzembe.

Ezt a tarthatatlan állapotot igazolják a napilapok hirdetési rovata is. Nagy és komoly iparvállalatok néha hónapokon keresztül keresnek mérnököket, szakmunkásokat és tisztviselőket, anélkül, hogy hirdetésükre ajánlatokat kapnának.

A Prezentul végezetül a helyzet megjavítására két megoldást javasol: a mérnökhányon a főiskolára készülő fiatalok helyes irányításával és felvilágosításával lehet segíteni, míg a szakmunkások kiképzésére — orosz mintára — minden gyár mellett külön szakiskolákat kell felállítani.

Rövid üzleti hírek

A Banca Nationala központi igazgatósága a bistrítai ügynökség igazgatójává Nicolae Ciocat nevezte ki Dumitru N. Visan helyébe.

Most hozott ítéletet másodfokon a cluj-i törvényszék azon kérdésében, hogy az új biztosítási törvény előtti időkből kötött életbiztosításoknál a biztosított félnek a matematikai-tartalékára vonatkozó jogigénye mennyi idő alatt érvél. A törvényszék a járásbíró azon döntését, mely szerint ezek elévülési ideje egy év, helybenhagyta.

Az ecetgyárosok szindikátusa Cluj székhellyel elnyerte a jogi személyiséget és a cluj-i törvényszéken bejegyzést nyert.

A vámvezérgazgatóság tervezeten dolgozik, melyben véglegesen rendezi az importált kereskedelmi minták vámoási eljárását. A rendelkezés két kategóriát fog felállítani. Az egyikben az érték nélküli minták vámoására ad utasítást, mely szerint ezek csak bizonyos nagyságban vagy mennyiségben hozhatók be mintaként az országba. Erre vonatkozólag vámkategóriánként táblázatot do-goznak ki. Másik csoportba tartoznak a kereskedelmi értéket képviselő minták, melyeket az importnál szabályszerűen el kell vámoálni, utradviteli joggal, oly formán, hogy a kivitelnél a befizetett vámoösszeget visszatérítik.

A talpkartell legutóbb megtartott ülésén a következő hat kategóriába osztotta fela-bel-földi talpgyárakat: Vezetőgyár: Dermata, Prima gyártmányok: Scherg, Miess bogyár Satu-Mare, Korben Sannicolaul Mare, Adleff Sighisoara. II-ik kategória: Gr. Alexandrescu, Tábácárja Natională S. A., Talpa S. A. R. Bucuresti, Karres Medias, Schlandt Brasov. III-ik kategória: Filderman Bacău, Simian Râmnicul-Vâlcea, Rössler Itcani, Talpa Tulcea. Az ardeali gyárak második kategóriája a Regátban a III-ik kategória alatt szállított hat árut. IV-ik kategória: Abramovici, Rrilli & Davidsohn Bacău. VI-ik kategória: Tecuci, Iasi, Pitesti, Focsani.

Blocul Economic néven működő cluj-i kereskedők gazdasági egyesülete tervbe vette, hogy a szervezet kebelén belül kis hitelekkel folyósító bankot állít fel. Ez ügyben szerdán az egyesület választmányi gyűlést tart. Tervezet szerint maximálisan 10.000 lejes kölcsönöket folyósítanak a tagok részére. A bank alapításához szükséges tőkét az egyesület részére Bucurestiből fogják folyósítani.

Az automobilgummik, motorkerékpár-, kerékpárgummi- és légtömítő gyártására alakult meg augusztus végén a Banloc S. A. R. Bucurestiben 10 millió lej részvénytőkével. A vállalat még megalakulása előtt különböző állami kedvezményeket kapott nyersanyagok, félgyártmányok és gépek behozatalára és megkapta a versenyvédelmi törvény kedvezményeit is.

A Banloc S. A. R. pentru Fabricarea și Comercializarea Cauciucului most módosított augusztusban készített alapszabályait, illetőleg teljesen új alapszabályokat készített és részvénytőkéjét 150 millió lejre emelte. Az első emissió 10 millió lej, amelyet az alapítók már teljes egészében lejegyeztek. A részvénytőkét később fokozatosan kiegészítik 150 millió lejre.

Egy biztosító intézet differenciális pert indított jutalékos alapon a biztosító hozzájárulásával működő főügynöke ellen, aki a főügynökséget jutalékos alapon bírja. A biztosító a pert a törvényszéken indította meg, míg a főügynöke pergátló kifogást adott be azaz, hogy ezen differenciálnak elődöntése a munka-bírószághoz tartozik. A tárgumuresi törvényszék közelebből dönt az ügyben.

Ge'endás József satmari textil engros kereskedő 2.600.000 lei passzívával kért kénysergyezségét a hitelezők többsége a most tartott hitelezői értekezleten megszavazta.

A C. F. R. új valutabeváltási árfolyama. Bucurestiből jelentik: A C. F. R. november 1-iki kezdettel a következő külföldi valutabeváltási árfolyamokat szabta meg: egyiptomi font 715.02 lej, dragma 1.11, dinár 3.08, német márká 38.89, pengő 27.78, török font 85.85, font-sterling 696.90, olasz líra 7.24, dollár 141.47, francia frank 4.81, csehszlovák 4.91, léva 1.31, palesztinai font 697 (60, osztrák schilling 26.77, svájci frank 32.34. A külföldi valuták után 38 százalékos felárat számítanak.

Külföldi fizetések újabb rendezése. A Monitorul Oficial 229. száma hozza a Románia és a Belga-luxemburgi gazdasági szövetség között létrejött átutalási egyezményt, mely rendezi ezen országok közötti fizetési módokat. Ugyanezen Monitorulban jelent meg a Románia és Hollandia között létrejött Modus Vivendi, mely a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok megkönnyítését lesz hivatva szolgálani.

Számlaérték, mely után az aviatikai bélyeg számítandó. A bélyegtvörvény 14. szakaszának 13. paragrafusna nem határozza meg pontosan, hogy a 0.2 százalékos számlaérték mely összeg után számítandó? A törvény mikénti alkalmazását magyarázó központi illetéktügyi bizottság egy 1933 május 3-án hozott határozatában azonban kimondta, hogy ezen illeték alapján az eladott áruk reális értéke képezi, vagyis az eladó által az eladás pillanatában beinkasszálandó ár. A számla kiállításakor engedélyezett rabatt, illetve más levonások nem számítandók be az illeték alapjába. Az aviatikai bélyeg is tehát ugyanezen reális érték után jár. Ennek dacára arról értesülünk, hogy a Casa Fondului National al Aviatiei rendeletet adott ellenőrző közegeknek, hogy az aviatikai bélyegek leróását számlák bruttó értéke után kívánják, vagyis a vevőknek az eladáskor engedélyezett minden levonás tekintetbe vétele nélkül.

O'adeali sze'kesztőségünk és kiadóhivat-lunk új címe: Str. Millerand 4. Telefon: 507.

A nagyváradi Zsidó Kórház Erdélynek legrégebb ilyenmü intézménye e hét szombatra kórházi szombatot hirdetett be. Kéri Erdély zsidó közösségét, hogy a tóra előtti gondoljanak a szegény betegekre és támogasság ezt az intézményt nemes hivatása teljesítésében.

Károly a Zsidó Kórház napi

Dr. Fischer

Bucuresti, október 21. ünnepnapja alkalmából a Zsidó Párt elnöke a követe Károly királyhoz: „Mélységes tisztelettel trón lábához a Romániaiát. Az ország uralkodója adással telt szívünk mélyen teljes egészségben sok év

A nemzeti ügyekben az ipari ipar

Az iparvállalatok összetételének

Bucuresti, október 21. szerint az ipar és kereskedés a magánvállalatok köpodás jött létre, amely a zeti munka kérdése megó

Tegnap befejeződtek az amelyek az ipar és kerrium, valamint az országainak képviselői között iparvállalatok képviselői elem támogatásának szzemberben a miniszterium sz a nemzeti munkavédelmi

A német szlovák

Neurath elutasító

Be'lin, október 21. sajtó folytatja csehszlovákait. A Völkischer Beobachter cím alatt azt írja, hogy Moszkva spanyolországi megkegyezést kötött országoknak való fegyverszét a német lapok hang Neurath tegnap elutasította berlini követének tiltakozmagatartása miatt. A Beaddig megy, hogy ezeket részéről van szó. Prá hogy a német külügyminmet nép szavának adott elutasította Prága tiltakoznak tekint a szudéta német

Mihalache tett a ne

Szombatra

Bucuresti, október 21. tud.) Az Adeverul a kövésével foglalkozva minics kilátás arra, hogy kormány, vagy pártok megvegyék át a Tatarsok. Két lehetőség van csupamány, vagy nemzeti pá

A nemzeti parasztpárt nézve az Adeverul tud és Popovici biztosítani lehet a párt felelős tőbizalmáról és támogat

A nemzeti parasztpárt tegnap délután négy óráig össze. Ezt megelőző Lupuval, majd Ceasaru

Ha gyermekei mellé nevelő kell,

korrepetitort keres, vizsgára akarja előkészíttetni,

Ha Ön még akar tanulni jól románul, ha perfect francia, német, angol, olasz, német nyelvtanítót keres. Ha gyermekeit be akarja vezetetni a vallási tudományokba, úgy saját érdekében

forduljon a Zsidó Diáksegélyzőhöz

Személyesen vagy levélben. Str. Julliu Maniu 33. Telefon: 23-08, ahol az egyetemi hallgatók egyéniségének és szakképzettségének teljes ismerete alapján ajánlanak Önnek megbízható munkaerőt.

Károly király köszönete a Zsidó Párt elnökének születésnapjára üdvözlőtáviratáért

Dr. Fischer Tivadar táviratilag köszöntötte az uralkodót születésnapja alkalmából

Bucuresti, október 21. Az uralkodó 44-ik születésnapja alkalmából dr. Fischer Tivadar, a Zsidó Párt elnöke a következő táviratot intézte Károly királyhoz: „Mélyszéles tisztelettel helyezzük ma a trón lábához a Romániai Zsidó Párt hódolatát. Az ország uralkodója iránti hittel és odaadással telt szívünk mélyből kívánjuk, hogy teljes egészségben sok évig irányítsa Románia sorsát teljes lelki megelégedettséggel, Felsőged összes alattvalóinak boldogítására.” A táviratra a következő válasz érkezett: „Öfelsége a király felhatalmazott magas köszönetének kifejezésére a születésnapja alkalmából tolmácsolott jókívánságokért. Az uralkodó magántitkári hivatalának igazgatója, Buchmann.”

A nemzeti munka védelme ügyében megállapodás jött létre az iparügyi minisztérium és az iparvállalatok között

Az iparvállalatok szükségleteinek és az egyes vidékek etnikai összetételének figyelembevételével fogják alkalmazni a nemzeti munkavédelmi törvényt

Bucuresti, október 21. A Timpul jelentése szerint az ipar és kereskedelmi minisztérium és a magánvállalatok között olyan megállapodás jött létre, amely a lap szerint a nemzeti munka kérdése megoldásának tekinthető. Tegnap befejeződtek azok a tanácskozások, amelyek az ipar és kereskedelmi minisztérium, valamint az ország vezető iparvállalatainak képviselői között indultak meg. Az iparvállalatok képviselői elismerték a román állam támogatásának szükségességét. Ezzel szemben a minisztérium belement abba, hogy a nemzeti munkavédelmi törvényt határidő megállapítása nélkül, fokozatosan fogják alkalmazni a különböző vidékek és helységek etnikai adottságainak figyelembevételével. Egyidejűleg megteremtik a romániai iparvállalatok központi irodáját, amely az állástkeresők kérvényeit fogja elbírálni és elintézni és nyilván fogja tartani a vállalatok személyzeti szükségleteit. Ez a hivatal fogja elhelyezni az állástkereső munkásokat és tisztviselőket az iparágak szükségleteinek megfelelően, a román munka védelmére és támogatására hozott törvény elveinek szem előtt tartásával.

A német sajtó folytatja csehszlovákellenes kirohanásait

Neurath elutasította a berlini cseh követ tiltakozását. A német sajtó fantasztikus vádial Csehszlovákia ellen

Berlin, október 21. (Radur). A német sajtó folytatja csehszlovákellenes kirohanásait. A Völkischer Beobachter egész oldalas cím alatt azt írja, hogy Prága finanszírozza Moszkva spanyolországi beavatkozását. Prága megegyezést kötött Moszkvával Spanyolországának való fegyverszállításokra. Másrészt a német lapok hangoztatják, hogy von Neurath tegnap elutasította Csehszlovákia berlini követének tiltakozását a német sajtó magatartása miatt. A Berliner Lokalanzeiger eddig meg, hogy ezeket írja: „Hallatlan méréségről van szó. Prágának tudnia kell, hogy a német külügyminiszter az egész német nép szavának adott kifejezést, amikor elutasította Prága tiltakozását és sajtó ügyműveket tekinti a szudéta németek ügyét és nem

hagyja, hogy megfosszák ezen német néptöredék iránti szolidaritás legkisebb részétől. Moszkva, október 21. A Cseteka távirati ügynökség szerint az egész csehszlovák sajtó részletesen foglalkozik a német lapok által Csehszlovákia ellen indított hadjáratral. A Prazske Noviny szerint a támadások választ igényelnek. Mi azonban nem fogunk olyan módon válaszolni, ahogyan megtámadtak. Nem fogjuk magunkat megfélemlíteni hagyni. Ismerjük a berliniek rendezői művészetét, de nyugodtan várjuk a színházi előadás végét. A Narodny Ozvobozeni így ír: Mint ahogyan vissza tudtuk verni az előző támadásokat, úgy védekezni fogunk tudni a mostaniak ellen is.

Mihalache bizakodó kijelentéseket tett a nemzeti parasztpárt elnöki tanácsának ülésén

Szombatra létrejön a megegyezés Averescu, Cuza, Goga és Bratianu György között?

Bucuresti, október 21. (Az Uj Kelet tud.) Az Adeverul a kormányutódlás kérdésével foglalkozva megállapítja, hogy nincs kilátás arra, hogy koncentrációs kormány, vagy pártonkívüli személyiségek vegyék át a Tatarescu-kormány örökét. Két lehetőség van csupán: új liberális kormány, vagy nemzeti parasztpárti kabinet. A nemzeti parasztpárt belső helyzetére nézve az Adeverul tudni véli, hogy Marin és Popovici biztosítani kívánják Mihalachet a párt felelős tényezőinek feltétlen bizalmáról és támogatásáról. A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa tegnap délután négy órakor értekezletre ült össze. Ezt megelőzőleg Mihalache dr. Lupuval, majd Costachescuval folytatott

tanácskozást. A Dimineata értesülése szerint az elnöki tanács ülésének folyamán Mihalache meggyőződhetett arról, hogy a párt felelős tényezői feltétlenül támogatni kívánják őt a kormányalakításban. Az ülés után a következő kommunikékadtak ki: „A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa megvizsgálta a politikai helyzetet és proklamálta a választási kampány beindítását. Ebből a célból megfelelő utasításokat fogják ellátni az összes megyei tagozatokat. Mihalache az általa szükségesnek vélt időpontban össze fogja hívni a pártvezetőséget és a központi végrehajtóbizottságot.” A Dimineata híradása szerint Mihalache kijelentette, hogy minden oka meg van arra, hogy derülátóan tekintsen a közeljövő eseményei elébe. A nemzeti parasztpárt elnöke ma is a fővárosban maradt, ahol tárgyalásokat fog folytatni a nemzeti parasztpárt többi vezetőivel, majd visszautazik Topolovenibe. A Timpul jelentése szerint avereszkánus körök biztosra veszik, hogy rövidesen létrejön a megegyezés a nemzeti kereszténypárt, a gheorghisták és a néppárt között. Averescu és Goga között állítólag már létre is jött a megállapodás. A végleges megegyezést szombaton igyekeznek tető alá hozni, amikor is Averescu marsall a fővárosba érkezik és találkozni fog Cuzával, Gogával és Bratianu Györggyel.

UJI Őrizze meg eredeti okmányait. Készíttessen róluk UJI! **1010kopiát** Percek alatt készül **Finkler Antal** Irógépszaküzletben Cluj, Str. Regina Maria No. 9. Telefon 14-94.

che kijelentette hogy minden oka meg van arra, hogy derülátóan tekintsen a közeljövő eseményei elébe. A nemzeti parasztpárt elnöke ma is a fővárosban maradt, ahol tárgyalásokat fog folytatni a nemzeti parasztpárt többi vezetőivel, majd visszautazik Topolovenibe. A Timpul jelentése szerint avereszkánus körök biztosra veszik, hogy rövidesen létrejön a megegyezés a nemzeti kereszténypárt, a gheorghisták és a néppárt között. Averescu és Goga között állítólag már létre is jött a megállapodás. A végleges megegyezést szombaton igyekeznek tető alá hozni, amikor is Averescu marsall a fővárosba érkezik és találkozni fog Cuzával, Gogával és Bratianu Györggyel.

Goga egyébként összehívta pártjának végrehajtóbizottságát, hogy állást foglaljon a folyamatban lévő tárgyalások ügyében. A Tempo jelenti, hogy Tatarescu miniszterelnök három órán át Iuniannal folytatott beható tanácskozást csütörtök délelőtt. A lap hozzáfűzi, hogy Iunian, Bratianu György, Gafencu és Visoianu együtt ebédeltek tegnap. A Frontul jelentése szerint Goga és Iunian után tegnap Mironescu jelent meg kihallgatáson az uralkodó előtt Sinaiban. Ma Iorga érkezését várják Sinaiban, holnap viszont Vaída jelenik meg kihallgatáson. Szombatra várják Averescu marsall sinaiai kihallgatását.

Három erdélyi ember gyilkolta meg a bukaresti valutást

Sikerült megállapítani a gyilkosok kilétét, de a tettesek szökésben vannak

Bucuresti, október 21. (Az Uj Kelet tud.) Az éjszaka folyamán szenzációs fordulatot vett Goldschläger Jónás bucaresti tözsdei gyilkossági ügye. A rendőrség már néhány nappal ezelőtt megállapította, hogy Goldschlägernek nem volt szándékában Bucurestiből elutazni, mert lakásáról kiskabátban távozott el. Azt is megállapították, hogy a szerencsétlen véget ért valutás halála napján egy barátjához ment, akitől százezer lejt kért kölcsön, amelyre valamilyen üzlet lebonyolításához volt szüksége. A rendőrség ebből kiindulva állapította meg, hogy Goldschläger Bucurestiben gyilkolták meg és holttestét kosárba gyömszőlve vitték Sepsiszentgyörgyre. A gyilkosok nyomára elsősorban a sepsiszentgyörgyi éjjeli ór vallomása vezette a nyomozó hatóságokat, aki elmondotta, hogy a három férfi, aki a kosarat az Olta dobta, magyarul beszélt egymással. Az éjjeli ór vallomása határozottan megerősítette a nyomozó hatóságokat abban a feltevésükben, hogy a gyilkosok er-

délyi származásúak. Néhány napig tartó lézasan nyomozás után most már sikerült megállapítani a gyilkosok kilétét is. Kiderült, hogy a főtettes egy Romulus Gabriel Cuda nevű kereskedő, aki egy piperai mintagazdaság tulajdonosa. A gyilkosságban segítségére volt gazdaságának intézője, Tókés Béla és Costea nevű sofőre is. A délelőtti lapok jelentésével ellentétben a nyomozó hatóságok közlik, hogy Goldschläger gyilkosait nem sikerült elfogni. A rendőrség feltevése szerint Cuda a fővárosban bujkál és remélik, hogy még ma rendőrkézre kerül. A rendőrség a következő közleményt adta ki ma: Az a magas szőke ur, aki október 20-án délután négy órakor a Transilvania uca 68. szám alatti házban találkozott Romulus Gabriel Cudával, jelentkezzék sürgősen Alfred Paximade-nál a rendőrfőnökségen, ahol a Goldschläger tözsdei ügyében a nyomozást vezetik.

Gyilkossággal végződött a szomszédháborúság

Doronggal agyonverte haragosának feleségét egy nagyvárad iparos szervenvedett.

Oradea, október 21. (Az Uj Kelet tud.) Borzalmas gyilkosság történt tegnap Nagyvárad külvárosában. Tomoiaga Stefan iparos doronggal agyonverte Czegédi Ferenc nyugalmazott tanító feleségét. A gyilkosság előzménye szomszéd-háborúságra vezethető vissza. Czegédi Ferenc nyugalmazott tanító feleségével évek óta békességben élt a város ugynevezett Nírges telepén. Egy idő óta azonban valamilyen pertykából kifolyólag állandó volt a háborúsokodás a szomszédjukban lakó Tomoiaga Stefánnal és családjával. Szerdán este újból parázs veszekedés tört ki a két család között, amely annyira felbőszítette Czegédi Ferencet, hogy kis homokfutó kocsián, amelyen kocsi és mindenese ült, a közelben lévő álomási rendőrség-re hajtott, ahol feljelentette kötelező szomszédját. Az állomásról visszatérően az egyik kanyarulónál egyszerre csak elébük ugrott Tomoiaga és a ló kantárszárja megragadva, megállította a homokfutót. A következő pillanatban lerántotta az ülésről Czegédi Ferencet és mielőtt még a kocsi és a mindenes magukhoz tértek volna rémületükből, agyba-főbe verte az uriaszonyt. Czegédiné a fején és a testén szenvedett súlyos sérüléseket, amelyekből vastag sugárban ömlött a vér. A kocsi és a mindenes midőn első ijedségükből felocsudtak, asszonyuk segítségére siettek. A nagy lármára a közelben lakók is a helyszínre rohantak és mialatt első segélyben részesítették a súlyosan sebesült asszonyt, a gyilkos egérutat nyert. Czegédinét a mentők beállították a közköri kórházba, ahol nyomban állították végrehajtórajta, de a szerencsétlen asszony a hajnali órákban ki-

szervenvedett. A rendőrség egész éjjel lézasan kutatót az elmenekült gyilkos után, de nem akadtak nyomára, mert a gyilkos a közeli erdőbe menekült. Reggel tájban a Nírges telepen szolgálatot teljesítő rendőr felismerte a szűrő-küldetben hazafelé botorkáló Tomoiagát, aki azonnal a központi rendőrségre kísért. A gyilkos kihallgatásakor egy perdcig sem tagadta tettét, mentéséül azt hozta fel, hogy Czegédiné állandó pertykálkodásaival feloldta családi életét és ez bősztette fel annyira, hogy agyonverte az asszonyt. A gyilkos Tomoiagát a rendőrség nyomban tartartoztatta. A vizsgálat folyik ellene.

Costinescu egészségügyi miniszter bánáti körüje

Timisoara, október 21. (Az Uj Kelet tud.) Csütörtök reggel nyolc órakor Temesvárra érkezett Costinescu egészségügyi miniszter, Bratianu Constantinnak a megyei liberális tagozat elnökének kíséretében. Az előkelő vendégek az állomásról a prefektúra felé mentek, ahol villásreggelit adtak a tisztelt elnöknek. Costinescu miniszter a most épülő kórház és bábaképző intézeteket tekintette meg, majd féltizenegykor Buziasra utazott, ahol részt vett az állami kórház nemrégben befejezett épületének felavatásán. Buziasról a marilai tudósanatóriumot, majd az oravica kórházat tekintette meg. Oravicáról Nagyszentmiklósról utazik Costinescu, ahol szintén az egészségügyi intézeteket látogatja meg.

HIREK

— EGYESÜLETEK FIGYELMÉBE!
 Felhívjuk az egyesületek figyelmét arra, hogy az Uj Kelet a jövő héttől kezdve külön rovatot nyit az egyesületi hírek részére. Kérjük az összes egyesületet, hogy a másnapi lapba szánt közleményeiket legkésőbb déli 12 óráig juttassák el a szerkesztőséghez. A legközelebbi közleményeket technikai okok miatt nincs módunkban a másnapi lapban közölni.

— Időprognózis. Csökkenő légnyomás, változó, többnyire derült égbolttal, az ország keleti felében, enyhe szél a keleti körzetekben, emelkedő hőmérséklet nyugaton, változatlan másutt, reggel és este ködre hajló trónusz. Ma délben a fővárosban 15 fokot mértek.

— Járóbetegségek Bucu'entiben. Bucu'entiből jelentik: A vörhenyjárvány tovább terjed a fővárosban. Az egészségügyi hatóságok kimutatták a szerint jelenleg 198 skarlátbeteg van Bucu'entiben. A tifuszbetegek száma 20, a difteritisz betegé 6, a himlősöké hat.

Mindenkitől elvárja a kórház, hogy legalább egyszer egy évben támogassa templomi adománnyal.

— Az automata levélszekrény osztrák találmány. Nemrégiben volt a százéves évfordulója annak, hogy a 40 évvel ezelőtt Ausztriában bevezetett levélszekrény feltalálójára születtek. Ennél az „automatikus” levélszekrényre a kölcsönös önműködő zárral lehetetlen, hogy a postát kiemelje postahivatalnok bármilyen manipulációt is hajtson végre, mert a levelekhez csak akkor férhet, ha a táskát a postahivatalban kinyitják. Ezt a táskát a levélszekrény alsó részébe egy szinben be lehet tölteni, ami által úgy a szekrény, mint a táskák kinyílnak és a szekrényben lévő levelek a táskába hullanak. Amikor a táskát ismét kihúzzák a szekrény aljából, akkor ismét úgy a táskát, mint a szekrény automatikusan bezárul. A levélszekrény feltalálójára az 1907-ben elhunyt Páris Károly, aki a bécsi kereskedelmi minisztériumban volt főmérnök. A postaszekrény első modelljét az 1891-ben Bécsben megtartott általános postai kongresszus résztvevőinek mutatták be. Hogy Páris Károly ezt a posta részére oly értékes levélszekrényt konstruálta, az annál figyelemre méltóbb, mert tulajdonképpen sohasem foglalkozott mechanikával. Csak hatvanéves korában dolgozta ki levélszekrény rendszerét, amelynek az osztrák postaszekrény által való elfogadása élete művének tulajdonképeni megkoronázása volt.

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy

Grünn Géza

úioarai kereskedő f. é. október 16-án elhalálozott. Emléket gyászolják felesége Farkasházy Fischer Flóra, gyermekei: György István vegyész-mérnök Romhány és György Lilly férjezett Hersch Józsefné Hatjég és kiterjedt rokonsága.

Legyen áldott emléke és nyugodt a pihenése.

Téli is klimatikus hely Nagybánya. Tudósítónk jelenti: Nagyon fontos és a bányaváros fogalmát illetőleg nagyjelentőségű átirat érkezett tegnap a nagybányai város-házára a belügyminisztérium mellett működő országos turisztikai hivataltól, amelyben arról értesíti a várost, hogy Nagybányát a téli időszakra is klimatikus helyé nyilvánították. Egyben megadták a lépéseket, hogy a vasutigazgatóság megadja a kért kedvezményt a Nagybányára utazók részére. Ismeretes, hogy Nagybányának nyáron, mint üdülőhelynek 25 százalékos vasúti kedvezménye van, a város azonban ezúttal ötven százalékos kedvezményt kért és megvan a valószínűség, hogy megadják a félszázalékos kedvezményt, ami természetesen egész évre érvényben volna. Ezt a kedvezményt Ciontea polgármester egy évvel ezelőtt javasolta, amikor már emlékiratot juttatott el Pop Valér kereskedelemügyi miniszter utján az országos turisztikai hivatalhoz, azonban csak most értek el eredményt és nem sikerült október elsejétől, a nyári üdülő szezon befejeztétől folytatólagosan megkapni a vasúti kedvezményt, azonban így a napokban már minden valószínűség szerint ismét kedvezményesen lehet hazajárni Nagybányára utazni.

— Nyersolajmezőket kutatnak Guatemalában. Mexikóból jelentik: A Schell tröszt elhatározta, hogy 1 millió dollárt fordít Guatemalában új nyersolajmezők felkutatásának céljaira.

— Uj elnököt választott Argentína. Buenos Ayresből jelentik: A tegnapi elnökválasztások során Ortíz szavazattöbbséggel elnöké, Castillót pedig alelnökké választották az 1938-1941 időtartamra.

— Grönland egyetlen újságja. „Aluagadlinet” a címe az egyetlen grönlandi újságnak, amely szerkesztőjének közlése szerint 3250 példányban eljut Grönland valamennyi háztartásába. A lap nyolcoldalas, egész terjedelmében grönlandi nyelven jelenik meg, cikkeit belső munkatársaktól és a közönség köréből kapja. A lapban csak általános érdeklődést keltő közlemények jelennek meg, helyi pletykák a lapot nem érdeklik. A nyár folyamán a lap a külpolitikai értesítéseit külföldi lapokból meríti, — ezek hetenként öt-hatszor megérkeznek. Októbertől ápriliig viszont a külföldi lapokat a szerkesztő kénytelen nélkülözni és beéri a szkratviro hímeivel.

— Amerikában a nemzeti jövedelem 12 százalékát költik szórakozásra. Newyorkból jelentik: Az Index, a newyorki Tröszt Company folyóirata megállapította, hogy az Egyesült Államok lakossága szórakozásra évenként átlag 90 milliárd lejt, azaz a nemzeti jövedelem 12 százalékát költi. Ez az összeg a közeljövőben 110 milliárd lejt évi átlagra fog emelkedni. A modern szórakozási eszközök legnagyobb népszerűsítői: a gépkocsik, a film és a rádió. A zárttéri szórakozóhelyekre költött összegek 70 százalékát kapják a mozik és csak 4 százalékát a színház és opera. Népszerűség dolgában a filmeket közvetlenül követi a rádió, utána következnek a biliárd és tekezés, ló- és agáruttatás, futballmérkőzések és atlétikai versenyek.

— A Sidy Thal Adolf Tefner túrsulat igazgatóság közli, hogy az összes erdélyi előadásokat pontosan a jelzett időpontokban fogják kezdeni és az előadás kezdetekor a nézőtérre vezető ajtókat bezárják. A későn érkező nézők tehát csak az első felvonás után foglalhatják el helyeiket.

— Alfred Klee, a berlini zsidó hitközség helyettes elnöke. Berlinből jelentik: A berlini zsidó hitközség előjárósága helyettes elnökévé választotta meg dr. Alfred Klee-t, a cionista frakció ismert vezetőjét.

— A zsidó bevándorlás korlátozása Mexicóban és Braziliában. Varsóból jelentik: A lengyel kivándorlási hivatal tudomására hozták a közép- és délamerikai államok által bevezetett új bevándorlási korlátozásokat. Mexicóban küszöbön áll mindazon bevándorlók kiutasítása, akik turista utlevéllel jöttek az országba és nem tudják igazolni, hogy kilátásuk van valamelyes elhelyezkedésre. Santa Roza braziliai gyarmatra egyáltalán betiltották a bevándorlást.

— A Goldmark Filha'móniai Társaság ez-után értesíti összes alapító és pártoló tagjait, hogy pénteken, f. hó 22-én kikézsített tagjainak a tagsági igazolványokat, melyek egyúttal 12 előadásra szóló 2 drb 10 százalékos kedvezményes jegy váltására jogosító szelvényekkel vannak ellátva. A társaság felhívja a tagok figyelmét arra is, hogy ezen kedvezmény nemcsak a Goldmark koncertre vonatkozik, hanem — mivel sikerült a helybeli koncertrendező irodákkal megegyezni — a koncertirodák kedvezményeire is érvényesek a szelvények amennyiben a jegyek elővételben fognak megvásárolni. A f. hó 23-án, szombaton este az Operában tartandó „florenci pantomimbalet”-estre az 1. számú szelvények érvényesek. Jegyelövétel: a Piața Unirii kioszkban. A novemberre elhalasztott Alpár Gitta hangversenyre a 2. sz. szelvények érvényesek. Jegyelövétel: Rudolf Mosse iroda, Calea Regale Ferdinand 8.

DACIA sorsjegyrúda

Az Állami Sorsjáték minden osztályának a hazára alkalmával a legnagyobb nyereseményeket a Dacia sorsjegyrúda fizeti. **Miért ne lenne Ön is a Dacia sorsjegyrúda nyertesének nagy táborában?**

Hétfős előtt látogassa meg a sorsjegyrúda fiókját. A Dacia sorsjegyrúdatól vásárolt sorsjegy szerencsét hoz.

November 15-én lesz a 15. sorsjáték I. osztályának a hazája

DACIA

Sorsjegyrúda

Melyi cím: KERESKEDELMI HITELBANK R. T. Cluj, Piața Unirii 20.

— Süri köd ereszkedett le Hamburg kikötőjére. Berlinből jelentik: Tegnap süri köd ereszkedett alá Hamburg kikötőjére, amely teljesen megbénította a hajóforgalmat. Délután 4 óra után egyetlen hajó sem tudta elhagyni a kikötőt.

— Stuttgartba érkezett a windsor hercegi pár. Stuttgartból jelentik: A windsor hercegi pár Nürnbergből jövet, tegnap Stuttgartba érkezett.

Vasárnap,

október 24-én délelőtt 10 órakor a

Zsidó Párt nagy népgyűlése

az Edison mozgóban.

Minden zsidó legyen ott!

— Nagyszabású nyugdíjazás készül a hadseregben. Bucu'entiből jelentik: A hadseregtanács ma ülést tartott Sichitu Manu, Prodan, stb. tábornokok részvételével. A nyugdíjazás kérdéséről volt szó. A hozott határozatok felől Ilasievici tábornok, aki az ülés után Sinaiába utazott, számol be az uralkodónak. A lapok szerint a korhatárt betöltötték kivül nyugdíjba küldik az 50-ik évkasszal három egymásutáni évben megjelölt tiszteket is. Kiemelik a lapok a hadseregfelügyelők magatartását, akik elsőnek mentek bele azon intézkedésbe, hogy november 1-én a korhatár betöltése miatt visszavonuljanak. A hozott intézkedések alapján a mai ülés a háború óta tartott legfontosabbjainak tekinthető.

— Holnap van a cluji zsidókórház szombatja. A kórházegyesület vezetősége ez alkalommal felkéri az intézmény ismerőit, pártfogóit és azokat, akik az intézményt igénybe vették, hogy jöjjenek a jó ügy segítésére példájukkal és buzdításukkal. Kéri a kórházegyesület, hogy mindenki járuljon a Szentírásához, hogy a templomgondnokság mindenkinek adjon alkalmat az adakozásra és akik nem mehettek templomba, azoknál megküldött aláírási ívek által nyújtsanak alkalmat, hogy egyszer egy évben leróják a testvéri szeretet adóját. A kórház a neki juttatott összeget busás kamatokkal fizeti vissza a szegény betegek gyógykezelése által és elvárja, hogy most különösen fontos feladataiban mindenki támogassa. A jubileus egyesület fejlődni kíván, ne engedjék, hogy csekély egyéni áldozatkészség hiánya ezt megghiúsítsa.

Segítsétek a Zsidókórházat, hogy fennmaradjon, hogy fejlődjön!

— Előadás. A Zsidó Párt kulturprogramjának keretében f. hó 25-én, hétfőn este 9 órakor a párt Stroescu ucca 7/b szám alatti helyiségében Weinmann Jenő „Az erdélyi zsidóság szociológiája” címen tart előadást.

Vajjéno betízakass a szegény zsidó betegeké.

— Danzig szenátusa feloszlatta a katolikus cent'umpártot is. Danzigből jelentik: A szabad város szenátusa feloszlatta a katolikus centurmpártot, amely a nemzeti szocialista párton kívül az utolsó ellenzéki szerv volt.

— Hossz a newyorki tőzsdén. Newyorkból jelentik: Tegnap és ma a newyorki tőzsdén jegyzett összes árfolyamok kisebb emelkedéseket mutattak.

RÁDIÓ-MŰSOR

Péntek, október 22.

Bucu'entí, 6.30: Torna, vidám zene, lemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13: Déli zene, hírek. 14: Hírek. előadások. 18: Tandin zenekar. 19.45: Orgonaverseny. 20.35: Közvetítés az Operaházból.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étend. 11: Hírek. 11.20: Előadás. 13.05: Katonazene. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.40: Hírek. 17.15: Diákféltóra. 17.45: Hírek. 18: Liszt-művek zongorán. 18.25: A magyar sport nemzeti jelentősége, előadás. 18.55: Szalonzene. 19.50: Előadás. 20.20: Don Carlos, dalmű az Operaházból. 21.40: Hírek. 22.40: Hírek. 24.30: Hírek angol nyelven. 24.35: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20: Gyorsirótanfolyam. 20.30: Elbeszélés. 21: Hírek. Hanglemezek. 22.35: Cigányzene.

Bécs. 13: Női zenekar hangversenye. 14.10: Vegyes lemezek. 15: Lemezek. 16.15: Zongoraverseny. 17.05: Lemezek. 18.30: Csellózene. 20.25: Rádiózenekar. 23.20: Szórakoztató zene.

Va'só. 19.10: Exotikus lemezek. 20: Vigjáték. 21.15: Filharmónikusok. 23.15: Táncozene.

Az ország összes GAZDASSZONYAINAKI

Mától kezdve kevés pénzzel fogja tudni gazdagítani asztalát a létező legfinomabb evőeszközzel, amely szép és tartós, mint az ezüst.

Ez a valódi alpacka-evőeszköz a fővárosban létesített hatalmas gyárnak a készítménye az „Argintária Românească”-nak. A valódi alpacka evőeszköz garanciája a márká és kapható az összes elsőrangú és megbízható üzletekben.

KERESKEDŐK,

kik evőeszköz eladással foglalkoznak, nagy forgalmat és hűséges vevőkört biztosítanak, ha csakis a valódi alpacka evőeszközöt ajánlják. Az egyedüli evőeszköz, amely szép és tartós, mint az ezüst — készítménye a fővárosban létesített hatalmas gyárnak, amely vetélkedik a világ legnagyobb hasonló gyárával. Használják ki az ezen evőeszköz bevezetésére szolgáló rekordárakat. Felülmúl minden importált árut, kérjen azonnal ajánlatot és mintát a Gyárvezetőségtől.

„Argintária Românească”
 BUCURESTI, Str. Lipscani 21. Telefon: 3.51.90.

UJ KELET Legújabb hírek

A kínaiak Santung és Sanszi tartományokban megállították a japánok előnyomulását

A japánok behatoltak Honan tartományba

Belgium tokiói követe átnyújtotta a külügyminisztériumban a kilenchtalmi értekezletre szóló meghívást

Sanghai, október (Rador.) A japán csapatok előnyomulása Teesiang felé nem járt sikerrel és a kínaiak ellenállását nem sikerült megtörni — állítja a kínaiak közleménye. Mindkét tábor nagy veszteségeket szenvedett. A japán vezérkar tartózkodó magatartást tanúsít a Sanszi és Santung tartományokbeli helyzettel szemben, ahol a kínaiak állítása szerint a japánok nagy veszteségeket szenvedtek. A japán közlemények elismerik, hogy a japánok előnyomulása Taiyuantól északra nagy nehézségekbe ütközik, amennyiben a kínaiak erős ellenállásokat vezetnek. A Santung tartománybeli fronton a japánok beszüntették előnyomulásukat a Sarga folyó felé és erősítésekre várnak.

Mint Tokióból jelentik, a japán lapok arról számolnak be, hogy ötven szovjet katonai repülőgép tegnap bombázópor alá vette Sikiang tartomány néhány délkeleti városát, amely Szovjetkinához tartozik. A bombázások a polgári lakosság körében nagy pusztításokat vittek véghez. A szovjet csapatok elfoglalták Kazsagar, Jarkan, és Sotan városokat. A szovjet támadást japán körökben a szovjetek és a mongol benschülöttek között támadt konfliktusnak tulajdonítják. Mint egyidejűleg jelenti a Reuter Tokióból, a japán csapatok véglegesen behatoltak Honan tartományba és tegnap átkeltek a Liochang folyón.

Kantoni jelentés szerint ma délelőtt négy japán repülőgép megtámadott egy személyvonatot. A mozdonyt és több kocsit szitává lőtték a japánok, de egyetlen utas sem sebesült meg.

Egyidejűleg Domej jelenti, hogy Lancsiauha 12 orosz repülőgép érkezett, amelyek Nanking felé vannak utban, hogy a kínaiak mellett harcoljanak.

Japán visszautasítja a kilenchtalmi értekezletre való meghívást

Mint Tokióból jelentik, Belgium tokiói nagykövete tegnap átnyújtotta a külügyminisztériumban a brüsszeli kilenchtalmi konferenciára szóló meghívót. Valószínű, hogy a belga nagykövet Anglia és az Egyesült Államok befolyására nyújtotta át a meghívót, amely egyáltalában nem céloz a Népszövetségre. Ennek ellenére diplomáciai körökben az a vélemény alakult ki, hogy Japán vissza fogja utasítani a meghívást, a már ismert okoknál fogva.

Egyidejű mexikói jelentés szerint a mexikói kormány elfogadta a brüsszeli kilenchtalmi konferenciára szóló meghívást.

Mint Newyorkból jelentik, Norman Davis a kilenchtalmi értekezleten résztvevő amerikai delegáció vezetője elutazott Európába. Elindulása előtt kijelentette, hogy nincsen előre megalkotott véleménye és hajlandó minden lehetőségekről tárgyalni a kínai-japán viszálnak minél előbbi békés elintézése érdekében.

A Stefani jelenti Rómából, hogy Olaszország nagyhatalmi érdekei a távolkeleten megfelelő magyarázatot adnak Olaszországnak a brüsszeli értekezleten való részvételére, amit Rómában hivatalosan

megecsítették. Ebben a kérdésben Róma szoros kapcsolatot tart fenn Berlinnel, mint más külpolitikai dolgokban is.

A Miyaco című lap Japán hálóját fejezi ki Olaszország és Németország iránt a japán-kínai viszállyban a közeli brüsszeli

értekezlettel kapcsolatban kifejtett tevékenységük miatt.

Párizs, október 21. (Rador.) A központi munkásszövetség tanácsa elhatározta, hogy felszólítja a francia közvéleményt a japán gyártmányú áruk bojkottálására.

A magyar kommunista forradalom elárulásával és Sztalin-ellenes merénylet előkészítésével vádolják Kun Bélát

November 12-én tárgyalják a volt magyar népbiztos perét

Budapest, október 21. (Rador.) Moszkvából kapott híradás szerint Kun Béla felét november 12-én ítélik meg a kommunista internacionálé tanácsa. Kun Béla nem trockijizmussal, hanem a magyarországi kommunista forradalom elárulásával és Sztalin-ellenes merénylet előkészítésével vádolják. A vád szerint 1919-ben tárgyalásokat folytatott a magyar ellenforradalmárokkal és átengedte azoknak a hatalmat szabad menekülése elle-

nében. Egyidejű jelentés szerint Dimitroff kegyvesztetté vált.

A Havas távirati iroda egyidejű jelentése szerint moszkvai hivatalos körök nem erősítik meg, de nem is cáfolják Kun Béla letartóztatásának híreit. Kun Béla és a kommunista párt néhány vezető egyéniségét azzal vádolják, hogy szabotálta a demokrácia védelmére alakuló frontot.

Módosították a palesztinai bevándorlási törvényt

Tovább dul a terror. A hatóságok drákói szigorral lépnek fel a rendbontók ellen

LONDON, október 21. A Reuter jelenti Jeruzsálemből, hogy az egész palesztinai héber sajtó a legélesebb hangon tiltakozik a bevándorlási törvény módosítása ellen, amely teljes hatalommal ruházza fel a főkörmányzót „azon idegenek számának megállapítására, akiknek megengedik az országba való bevándorlást.” A lapok hangsúlyozzák, hogy ez az első alkalom a Palesztina-mandátum fennállása és a Zsidó Nemzeti Otthon építése óta, amikor hivatalos okmány és rendelet „idegenek”-nek minősíti a zsidó kolonistákat. A bevándorlási törvény módosításáról és a palesztinai eseményekről szóló korábbi tudósításunkat az alábbiakban közöljük:

Jeruzsálem, október 21. Az utolsó 24 óra a palesztinai helyzet súlyosbodását hozta magával. Az arab terror egyre terjed és ennek arányában a kormány és a hatóságok megtorlási is fokozódnak. Ebben a surlósában viszont megszületett egy újabb kormányrendelet, amely a harmadik tényezőt, a zsidóságot érinti és amely megint az a feltevést, hogy az angol kormány most már valóban nem hátrál meg a terror előtt és nem ad koncot azoknak, akik az ország rendjét és békéjét aknázzák alá. Rövid távirati jelentés szerint a hivatalos lap mai számában a bevándorlási törvény módosításáról szóló újabb rendelkezéseket közli. A szűkszavú tudósításból csak az derül ki, hogy kiterjesztették a főkörmányzó döntési jogát a bevándorlási kvóta megállapításánál, nem tűnik ki azonban, hogy ez a módosítás a zsidó bevándorlás újabb korlátozását jelenti-e. Ez a lehetőség mindenesetre fennáll, bár Anglia képviselője a Népszövetség legutóbbi ülésén határozott biztositásokat nyújtott a zsidó bevándorlás jogainak tiszteletben tartására.

A Havas jelentése szerint tegnap éjszaka rendkívül nagy nyugtalanság uralkodott az országban. Több helyen véres összeliűzőések

re került sor. Ismeretlen tettesek fegyveres támadásokat intéztek a rendőrség ellen. Két angol rendőrt a jeruzsálemi óvárosban támadtak meg és csak az őrárt beavatkozása mentette meg őket a támadóktól. Haifában egy zsidó rendőrt sebesítettek meg súlyosan. A haifai igazságügyi palota udvarán bomba robbant. Egy zsidó utasokat szállító társasgépocsira is rálöttek Haifában, de sebesülés nem történt. Ugyancsak fegyveres támadásoknak voltak kitéve a Jeruzsálem és Jericho között közlekedő autóbuszok. Jeruzsálem és Hebron között elvágták a telefonhuzalokat.

A jeruzsálemi tanfelügyelőség épülete előtt súlyosan megsebesítettek egy zsidó tanfelügyelőt. A merényletnek sikerült elmenekülnie. Miután az utóbbi napokban többszörösen támadás érte a vágóhidat, a rituális vágatás gépfegyverek védelme alatt történik Jeruzsálemben.

Egy jeuzsálemi arab kezében felrobbant egy bomba, amellyel merényletet akart elkövetni. Az arab szörnyethalt.

A hatóságok sorozatos letartóztatásokat eszközöltek és erőlyes fellépést mutatnak a terrorista mozgalommal szemben. Jaffában 30 arabot tartóztattak le.

A kormány rendeletet tett közzé, melynek

értelmében a Vakf mohamedán vallási alap kezelését, amely eddig a főmufti hatáskörébe tartozott, a főkörmányzó vette át. Egyidejűleg a kormány által kiküldött vizsgálóbizottság elkobozta a muzulmán tanács huzár ezer fontot kitevő vagyonát.

Luddban megszüntették a hatóságok azt a tilalmat, amely a lakosságnak csak naponta két órán át engedi meg az uccákon való közlekedést. A város vezetői ugyanis ígéretet tettek arról, hogy a lakosságra kivetett ötezer font kollektív bírságot három napon belül kifizetik.

Házkutatás Párizsban Miller és Szkoblin tábornokok eltűnésével kapcsolatban

Párizs, október 21. Miller és Szkoblin tábornokok eltűnésével kapcsolatban házkutatást tartottak egy Bogovud nevű orosz lakásán, aki pénzügyi tanácsosa volt a svéd Kreuger-trösztnek. Valószínűnek tartják, hogy ez a házkutatás fényt fog deríteni nemcsak a két fehérorosz tábornok eltűnésére hanem ki fog derülni Kutjepov tábornok eltűnésének háttere is.

Hogyan kerültek kézre Goldschläger gyilkosai

Bucuresti, október 21. Goldschläger Jónás bucaresti valutás gyilkosságával kapcsolatban a következők újabb jelentések érkeztek:

Gh. Costea sofőr, aki a szerencsétlen valutás hulláját tartalmazó kosarat szállította Sepesizentgyörgyre, vallatása során elmondta, hogy nem tudta, mit tartalmaz a kosár, csak az újságokból értesült róla, hogy a bucaresti valutás hulláját dobta az Olba. Ő azt hitte, hogy csempészárut tartalmaz a fentebb kosár. Azt vallotta, hogy nem tudja Goldschläger gyilkosainak nevét, de megadta Tökés Béla személyleírását. A nyomozás során kiderült, hogy Goldschläger halála előtt többször beszélt a 499.93 telefonszámmal és így derült ki, hogy Cudla Gabriel és Tökés Béla voltak azok, akiket többször felhívott telefonon. Tökést a rendőrség lakásán tartóztatta le, míg Cudlának nyomában vannak.

Bucuresti, október 21. Újabb jelentés arról számol be, hogy Tökés Béla kedden felkereste lakásán Cudla Gabrielt, akitől részeseedséget kért. Itt tartóztatta le a rendőrség. Ma megtörtént a bűntény első rekonstrukciója. Tökés elmondta, hogy történt a gyilkosság. A szerencsétlen valutással ezek szerint néhány perc alatt végeztek. Cudla az áldozat torkának esett, míg Tökés ezalatt lefogta Goldschläger két kezét. A Cudla lakásán talált iratokból kiderült, hogy a gyilkos 15 évvel ezelőtt egy erdélyi város sziguranőfőnöke volt. A gyilkosnak három gyermeke van, akik közül a legidősebb 14 éves.

Könyvek Folyóiratok Diszertációk

a legmodernebb kivitelben készü- nek a

FRATERNITAS

Könyv- és Lapkiadó Résztvénytársaság nyomdájában Cluj, Str. Baroz L. Pop 10. Telefon: 8-51.

FRATERNITAS Könyv és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 18-66.

CENZURAT

Tyasa postala
plátfó in nu
No. 224715/8

18. Telefon: 1
Szavota 110,
szre 600, egy
leádre: Havor
főlévre 12, eg
detéek díjaz
KELET" a
zsidóság egy
ja. Cikkünk utányom
torra megjelölésével en

A Zsidó Párt népgyűlése el

Vasárnap délelőttre né be Kolozsvár zsidó lakotagozati vezetősége.

Nem lehet kétséges, hogy a zsidóságának keretében mában bensőséges meg zsidó egység és a Románég egyetlen komoly politikai Zsidó Párt mellett.

Valamely zsidópárti több, mint fellengős politikai játékaiknak is. Valahogyan számvetés gyűlés, amely során a zsidó panasz és szükségessé visszhangjában. Az együttléttünk azonban épűgy, mint magunk száélethez, a jogainkhoz va el nem győrt akafatot, szóli so-sunk alakulásá aka'juk könnyed mozdul dának tekinteni magunk számítások és bünessen lámok kezében.

Ma sem, és még kevtalan a zsidó energiákna feszítéste lesz szükségű próbáltatásolon maradék a történelmi folytonosság ken át gyűjtött értékei Ebből a szempontból szűl Kolozsváron, hanem a meggyilkozás szű az a megszakítás nélkül a párt kolozsvári tagozás össze a város zsidóságá goivel.

A pártkeretek kibővű Kitarító szervezkedés hogy az idő szavának en tiv részt vállaljanak a akik hosszú időn át pasz Párt szervezkedésével szű

Az ifjuság kereteinek kus lendületet kölcsönzöt gének: az ifjuság elfo amelyet ma mindentűt a tok és népek életében; az vezése és a nő szekció le csönöztek a párt munkájé

A Zsidó Párt céltudato hogy beállhassa azt a teljes, hálátlan és nehé népkisebbségi önvédelem Ma már nemcsak ind sem lehet az e-ről a fron dást.

Ezért mondtuk, hogy napi gyűlése Kolozsvár zán és bensőséges meg

Schuschnigg kancellár politikai látogatása

BUDAPEST, október 21. Schuschnigg kancellár pestre érkezett. Mint a Schuschnigg kancellár utjával kapcsolatban állítják, hogy a közép-Európára vonatkozó hírszerinti kapcsolat közeli berlini utjával.

Mint Bécsből jelentik, Darányi magyar miniszter elvására Schuschnigg kancellár és Kisbörre megtekintse a magyar seket.

Szombaton,

23-án

Operában

FIRENZEI BALETT

Jegyek: az Operában és a Főéri Kioszkban